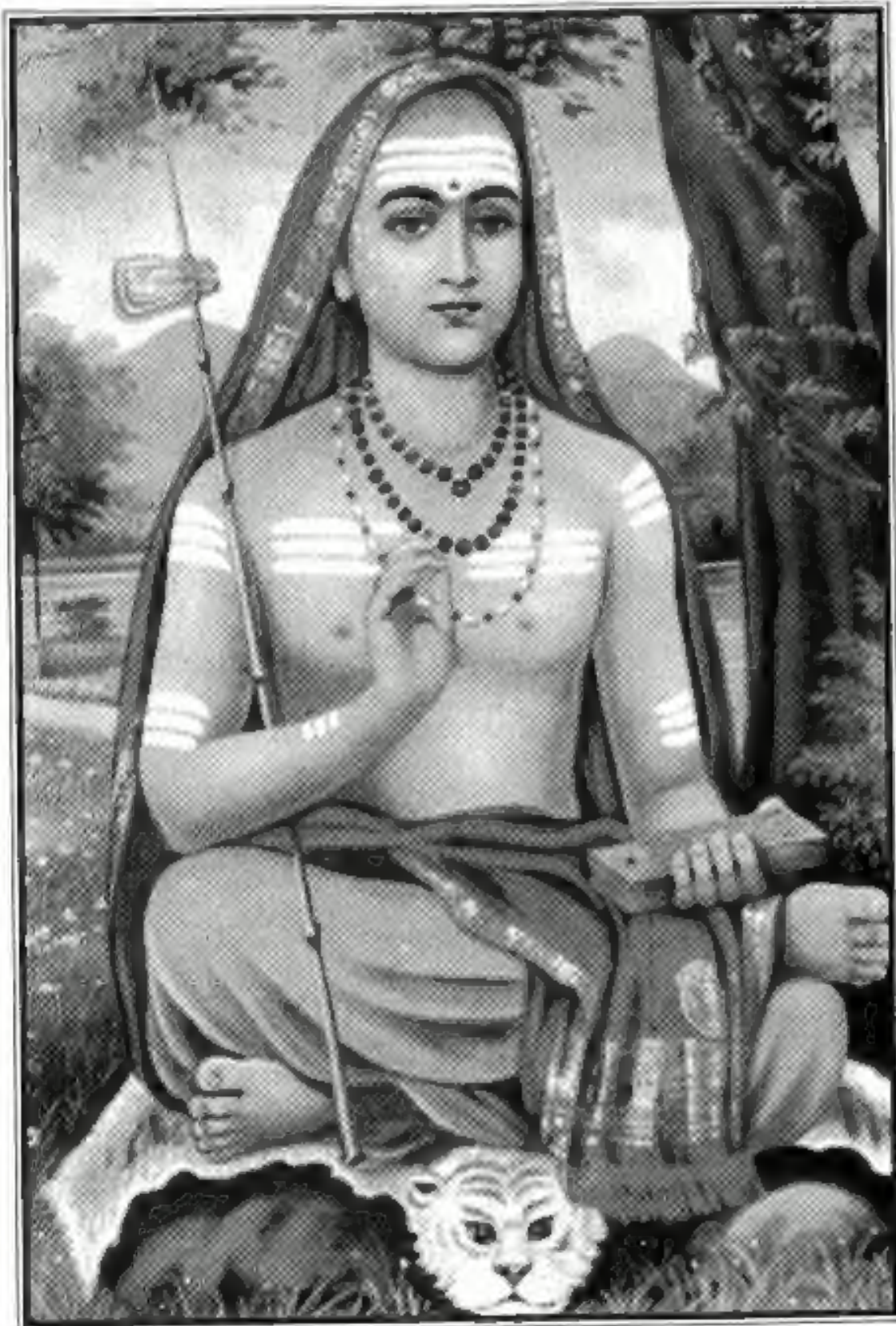

ఉదకశాస్త్రి

శ్లో॥ చిద్రూపాయ ప్రకాశాయ శృత్యాకాశ విహారిణే ।
అద్వైతామృత వర్షాయ శంకరాయ నమోనమః ॥

జగద్గురు ఆదిశంకరులు.

అధోదకశాన్తిఖండః

అథనైభవతి - శ్రద్ధావా అపశ్రద్ధామేవారభ్యేతి । యజ్ఞో వాఅపో
యజ్ఞమేవారభ్యేతి । వజ్రోవా అపో వజ్రమేవ భ్రాతృవ్యేభ్యః ప్రహృత్యేతి । అపోవై
రక్షోఘ్ని రక్షసామపహత్యా ఇతి । అపోవైదేవానాం ప్రియం ధామేతి । అమృతం వా
అపస్తస్మాదద్భిరవ తాంతమభిషిజ్చన్తీతి । అపోవైసర్వా దేవతా దేవతా ఏవారభ్యేతి
అపోవై శాంతాశాంతాభిరేవాస్య శుచం శమయతి ॥ ఇతి బ్రాహ్మణమ్.

తస్మాత్పవిత్రేణ శాన్త్యుదకం కరోతి - జన్మనక్షత్రే పుణ్యేనక్షత్రే
వివాహచౌలోపనయనసమావర్తనసీమంతాగ్న్యా ధేయాన్యన్యాని మజ్జకకార్యాణి
గ్రహోపరాగేగ్రహోత్పాతే వా ద్విపాత్సు చతుష్పాత్సు భయం వినోతాథ శాన్తిమారభేత్॥

యుగ్మాబ్రాహ్మణాసుప్రక్షాళితపాణిపాదా నపఆచమయ్య ప్రతిదిశమాస
నేషూపవేశ్య గోమయేన గోచర్మమాత్రం చతురశ్రం స్థణ్డిలముపలిప్య దభేషు
ప్రాజ్ముఖ ఉపవిశ్య దభాన్దూర్వాశ్చ ధారయమాణః పవిత్రపాణిః స్థణ్డిలం కృత్వా
ప్రోక్ష్యలక్షణ (యథావిధి) ముల్లిఖ్య అద్భిరభ్యుక్త్య దూర్వాభిర్దభైరవకీర్య గన్తోదకేనా
భ్యుక్త్య పుష్పైరవకీర్య బ్రహ్మపాత్రం సూత్రేణ పరివేప్త్య తేషు బ్రహ్మపాత్రం నిదధాతి.

“బ్రహ్మజ జ్ఞానమ్” ఇతి । అథ తిరః పవిత్రమప ఆనయా జపతి - “తథ్స్పృశతుర్వ రేణ్యమ్” ఇతి ॥

యవాక్షతతణ్డూలానావపతి - “భూర్భువస్సువరోమ్” ఇతి ॥ అథ పుష్పైర్దూర్వాభిః ఫలైరవకీర్య దూర్వాభిర్దర్భైః ప్రతిచ్ఛాద్యాభిమృశతి - “శం నో దేవీరభిష్టయే” ఇతి ॥

అన్వారభేషు జపతి - “తథ్స్పృశతుర్వరేణ్యమ్” ఇత్యేతాం పర్వోధర్మచరోఽనవానముక్త్యా వేదాదీః జపతి॥

రాక్షోఘ్నం “కృణుష్వ పాజః ప్రసీతిం” ఇత్యేతమనువాకం “మదేచిదస్య” ఇత్యధర్మచమవోద్భుత్య । “ఇన్ద్రం వో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః” ఇత్యేతమనువాకమ్ । “యత ఇన్ద్ర భయామహే, స్వస్తిదా విశస్పతిః” ఇతి ద్వాభ్యామ్ । “మహాగ్ం ఇన్ద్ర, సజోషాఇన్ద్ర” ఇతిద్వాభ్యామ్ । “యే దేవాఃపురస్సదః” ఇతి పఞ్చభిః పర్యాయైః । “అగ్నయే రక్షోఘ్న” ఇతి పఞ్చ । “అగ్ని రాయుష్మా” ఇతి పఞ్చ । “యా వామిన్ద్రావరుణా” ఇతి చతస్రః । “యోవామిన్ద్రావరుణా” ఇత్యష్టైః । “అగ్నేయశస్త్వై” ఇతి చతస్రః । రాష్ట్రభృతం “ఋతాషాద్భృతధామా” ఇత్యేతమనువాకమ్ । “నమో అస్తు సపేభ్యః” ఇతి తిస్రుభిరనుచ్ఛన్దసమ్ । పఞ్చచోడాః “అయం పురో హరికేశః” ఇతి పఞ్చభిః పర్యాయైః । అప్రతిరథం “అశుశ్శిశానః” ఇత్యేతమనువాకమ్ । “శం చ మే మయశ్చ మే” ఇత్యేతమనువాకమ్ । విహవ్యం “మమాగ్నే వర్చో విహవేష్వస్తు” ఇత్యేతమనువాకమ్ । మృగారం “అగ్నేర్మనస్వే” ఇత్యేతమనువాకమ్ । సర్పాహుతీః “సమీచీ నామాసిప్రాచీదిక్” ఇతిషడ్భిః పర్యాయైః । గన్ధర్వాహుతీః “హేతయో నామస్త తేషాంవః పురో గృహః” ఇతి షడ్భిః । అజ్యానీః “శతాయుధాయ”

ఇతి పఞ్చ । “భూతం భవ్యం భవిష్యత్” ఇత్యేతమనువాకమ్ । అథర్వ శిరసం
 “ఇంద్రో దధీచో అస్తభిః” ఇత్యేతమనువాకం. ప్రత్యాజ్ఞిరసం “చక్షుషో హేతే మనసో
 హేతే” ఇతి ప్రతిపద్య “భ్రాతృవ్యం పాదయామసి” ఇత్యన్తమ్ । “ప్రాణో రక్షతి
 విశ్వమేజత్” ఇత్యేతమనువాకమ్ । “సిగ్గ్ం హే వ్యాఘ్ర ఉత యా పృథాకౌ”
 ఇత్యేతమనువాకమ్ । “అహమస్మి” ఇత్యేతమనువాకమ్ । “తా సూర్యాచన్ద్రమసౌ”
 ఇత్యేతమనువాకమ్ । “అగ్నిర్నః పాతు” “ఋధ్యాస్మ” “నవోనవః” ఇత్యేతై స్త్రిభిరనువాకై
 రుత్తమైరుపహోమైశ్చ । సురభిమత్యాఽబ్లిజ్ఞాభిర్వారుణీభిర్హిరణ్యవర్ణాభిః
 పావమానీభిర్వ్యాహృతీభిః ॥ “తచ్చంయోరావృణీమహే” ఇత్యేతమనువాకమ్ । “నమో
 బ్రహ్మణ ఇతి పరిధానీయాం త్రిరన్వాహ” ఇతి బ్రాహ్మణమ్ । ప్రణవేనోత్థాప్య
 వ్యాహృతీభిః ప్రోక్షతి ॥ అథదక్షిణాం దదాతి - పురస్తాదుపవిష్టాయ హిరణ్యం దదాతి
 దక్షిణతో రజతం పశ్చాత్కాంస్యం ఉత్తరతో వాసో దదాతి ॥

అథ గ్రహగృహీతానాం, జ్వరగృహీతానాం, భూతోపసృష్టానాం,
 మిత్రబన్ధుసుహృత్ జ్ఞాతిసఖినమ్బున్ధి భాన్ధవానాం, రాజ్ఞాంచ, రాజపురోహితానాం
 చ, బాలవృద్ధాన్తర్వత్ని పాపరోగి దీఘరోగి కృశాతురాన్ ప్రోక్షతి ॥

హస్త్యశ్వోష్ఠగోమహిష్యజావికభృత్యాంశ్చ ధనధాన్యాని చ ప్రోక్షతి ॥

ఏవమేకరాత్రం । త్రిరాత్రం । పఞ్చరాత్రం । సప్తరాత్రం । నవరాత్రం ।
 ఇత్యపపునర్మృత్యుం జయతీత్యాహ భగవాన్ బోధాయనః ॥

ఓమ్ తత్సత్.

ఇతి బోధాయనగృహ్యశేషే ప్రథమప్రశ్నే చతుర్దశోఽధ్యాయః

ఇత్యుదకశాన్తి విధిస్సమాప్తః

అథ ఉదకశాన్తి ప్రయోగః

అచమ్య ప్రాణానాయమ్య ॥ దేశకాలౌ సంకీర్త్య గణపతి పూజాం కృత్వా॥

ఏవంగుణవి శేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా
శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం బోధాయనో క్తప్రకారేణ ఉదకశాన్తికర్మ కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య॥

శ్రీవైష్ణవమతే తు - విష్వక్సేనారాధనం కృత్వా ॥ శ్రీభగవదాజ్ఞయా
భగవత్కైజ్ఞ్యరూపం శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థం ఏభిశ్రీవైష్ణవై బ్రాహ్మణైస్సహ
బోధాయనోక్త ప్రకారేణ ఉదక శాన్తికర్మ కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥

శుచౌ దేశేగోమయేన గోచర్యమాత్రం చతురశ్రముపలిప్య రజ్జవల్గ్వాద్యలంకృత్య॥
స్యోనా పృథివి భవాన్మక్షరా నివేశనీ । యచ్ఛా నశ్శర్మ సప్రథాః ¹ ॥ ఇతి భూమిం
సంప్రార్థ్య ॥ తత్రాష్టదశపద్మం లిఖిత్వా ॥ తస్యోపరి....యేన తోకాయ తనయాయ
ధాన్యం ౧ బీజం వహధ్వే అక్షితమ్ । అస్మభ్యం తద్దత్తన యద్వ ఈమహే రాధో
విశ్వాయు సౌభగమ్ ² ॥ ఇతి మన్తేణ వ్రీహీం స్తిలాంస్తణ్డలాంశ్చోపర్యుపరి నిక్షిప్య
తదుపరి - బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతస్సురుచో వేన ఆవః । సబుద్ధియా
ఉపమా అస్య విష్టాస్సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః ³ ॥ ఇతి మన్తేణ మధ్యే
ప్రాగగ్రముల్లిఖ్య॥ నాకే సుప్తణ్ణముప యత్పతన్తగ్ం హృదా వేనంతో అభ్యచక్షత
త్వా హిరణ్యపక్షం వరుణస్య దూతం యమస్య యోనో శకునం భుర్రణ్యమ్ ⁴ ॥

ఇతి మన్తేణ దక్షిణతః ప్రాగగ్రముల్లిఖ్య ॥ అప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతస్సోమ
 వృష్టియమ్ భవావాజస్య సంగధే ¹ ॥ ఇతి మన్తేణ ఉత్తరతః ప్రాగగ్రముల్లిఖ్య ॥
 యోరుద్రో అగ్నో యో అప్పు య ఓషధీషు యో రుద్రో విశ్వా భువనా ² వివేశ
 తస్మై రుద్రాయ నమోఅస్తు ³ ॥ ఇతి మన్తేణ మధ్యే ఉదగగ్రముల్లిఖ్య అపఉపస్పృశ్య
 ॥ ఇదం విష్ణుర్వి చక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్ । సమూధమస్య పాగ్ంస్తురే ⁴ ॥ ఇతి
 మన్తేణ పశ్చాదుదగగ్రముల్లిఖ్య ॥ ఇన్ద్రం విశ్వా అవీవృధన్తుముద్రవ్యచస్తం గిరః ।
 రథీతమగ్ం రథీనాం వాజాన్తాగ్ం సత్పతిం పతిమ్ ⁵ ॥ ఇతి మన్తేణ
 పురస్తాదుదగగ్రముల్లిఖ్య ॥ స్థణ్ణీలమధ్యే ప్రాగగ్రాన్తభాన్ సగ్గ్స్తీర్య ॥ పుష్టైః
 ఫలైశ్చావకీర్య ॥ గన్ధోదకేనాభ్యుక్ష్య ॥ తన్తుం తన్వనజసో భానుమన్వీహి జ్యోతిష్మతః
 పథో రక్ష ధియా కృతాన్ ॥ అనుల్బుణం వయత జోగువామవో మనుభవ జనయా
 దైవ్యం జనమ్ ⁶ ॥ ఇతి మన్తేణ కుమ్భం శ్వేతసూత్రేణావేప్య : ధూరస్థి ధూవన్ ధూర్వన్తం
 ధూర్వ తం యో ² స్మాన్ధూవన్తి తం ధూవన్ యం వయం ధూవాన్మన్త్వం
 దేవానామసి ⁶ ॥ ఇతి మన్తేణ సుధూపితం కుమ్భం “అకల శేషు ధావతి శ్వేనో వర్మ
 విగాహతే । అభి ద్రోణా కని క్రదత్ ⁷ ॥ బ్రహ్మజజ్ఞానమ్ వివః ॥” ఇతి మన్తాభ్యాం
 ధాన్యరాశౌ ప్రతిష్ఠాప్య ॥ తస్యోపరి గాయత్ర్యా తిరఃపవిత్రమతినీతాః ।
 ఆపో ధారయమాతిగుః । దేవేన సవిత్రోత్పాతాః । వసోన్సూర్యస్య రశ్మిభిః ⁸ ॥ ఇతి
 మన్తేణ చ పవిత్రముదగగ్రం తిర్యగ్ఘృహీత్వా ॥ ఆపో వా ఇదగ్ం సర్వం

ఆ విధివా ఇదగ్గఁ - - - భూర్భువస్సువరాధుఁ ॥
 పశున్యాగస్యాప్తో జ్యోతిగ్ంప్యాప్తో యజ్ఞాగ్ంప్యాప స్తుత్యమాప్తస్సర్వా దేవతా ఆప్తో
 భూభువస్సువరాప్త ఓమ్ ॥ అపః ప్రణయతి । శ్రద్ధా వా ఆపః । శ్రద్ధామేవారభ్య
 ప్రణీయ ప్రచరతి । అపః ప్రణయతి । యజ్ఞో వా ఆపః । యజ్ఞమేవారభ్య
 ప్రణీయ ప్రచరతి । అపః ప్రణయతి । వజ్రో వా ఆపః । వజ్రమేవ భ్రాతృవ్యేభ్యః
 ప్రవృత్త్య ప్రణీయ ప్రచరతి । అపః ప్రణయతి । ఆప్తో వై రక్షోఘ్నాః । రక్షసామపహత్యై ।
 అపః ప్రణయతి । ఆప్తో వై దేవానాంప్రియం ధామ । దేవానామేవ ప్రియం ధామ
 ప్రణీయ ప్రచరతి । అపః ప్రణయతి । ఆప్తావై సర్వాదేవతాః । దేవతా ఏవారభ్య
 ప్రణీయ ప్రచరతి ॥ ఆప్తో వై శాంతాశాంతాభిరేవాన్య శుచగ్ం శమయతి ३ ॥
 ఇతిమన్తైః కుమ్భమద్భి రాహుర్య ॥ దేవో వస్సవితోత్పనాతు । అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ
 । వసోస్సూర్యస్య రశ్మిభిః ४ ॥ ఇతిమన్తైః కుమ్భాదకంత్రిరుత్పాయ ॥ పవిత్రగ్రన్ధిం
 విస్రస్యాప ఉపస్సృత్య కుమ్భే నిదధాతి ॥ భూర్భువస్సువరోమ్ ५ ॥ ఇతి మన్తేణ కుమ్భే
 యవాక్షతతణ్డూలానావపతి ॥ స హి రత్నాని దాశుషే సువాతి సవితా భగః । తం
 భాగం చిత్రమీమహే ६ ॥ ఇతి మన్తేణ నవరత్నాని కుమ్భేనిక్షిప్య ॥ కుర్వాగ్రే
 రాక్షసాన్హౌరా; చిన్దికర్మవిఘాతినః । త్వామర్పయామి కుమ్భేస్త్వి సాఫల్యం కురు
 కర్మసు ॥ ఇతి కుమ్భే ఊర్ధ్వాగ్రం కూర్చునిక్షిప్య బహిశ్చ దర్భైరాచ్ఛాదయతి ॥
 వృక్షరాజసముద్భూ తాశ్చాభాయాః పల్లవత్పచః । యుష్మాన్కుమ్భే త్వర్పయామి
 సర్వపాపాపనుత్తయే ॥ ఓషధయస్సం వదంతే సోమేన సహ రాజ్ఞా । యస్మైకరోతి
 బ్రాహ్మణస్తగ్ం రాజన్పారయామసి १ ॥ ఇతివజ్రత్వక్పల్లవాన్నిక్షిప్య ॥

నారికేళసముద్భూత త్రినేత్ర హరసమ్మత । శిఖయా దురితం సర్వం పాపం పీడాం
 చ మే నుద ॥ యాః ఫలిస్తీర్యా..... ముచ్చన్నగ్ం హసః ॥ ఇతి నారి కేళఫలం
 నిక్షిప్య శంసోదేవీరభిష్టయే । ఆపోభవన్తుప్రీతయే । శంయోరభిస్రవన్తునః ²॥
 ఇతిమన్త్రేణాభిమృశతి ॥ తస్మిక్కుమ్భే - బ్రహ్మజజ్ఞానమన్త్రేణ, ఇమం మే వరుణ
 శ్రుధీహవ ముద్యా చ మృదయ । త్వామవస్యరాచకే ³॥ ఇతి మన్త్రేణ చ
 బ్రహ్మవరుణావావాహ్య ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పుజాం కుర్యాత్॥

శ్రీవైష్ణవమతేతు - ఇమం మే వరుణేతి మన్త్రేణ వరుణా న్తర్యామిణం
 భగవన్తం పుణ్డరీకాక్షమావాహ్య షోడశోపచారపూజాం కుర్యాత్ ॥

తతః-అస్మి ఉదకశాన్తి జపకర్మణి ప్రాచ్యాం దిశి జపకర్తారం త్వాం
 వృణీమహే ॥ దక్షిణస్యాం దిశి జపకర్తారం త్వాం వృణీమహే ॥ ప్రతీచ్యాం దిశి
 జపకర్తారం త్వాం వృణీమహే ॥ ఉత్తరస్యాం దిశి జపకర్తారం త్వాం వృణీమహే ॥
 సర్వేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యోనమః ॥ యూయముదకశాన్తిజపకర్మ కురుధ్వమ్ ॥ ఇతి
 బ్రాహ్మణైస్సహ కలశమన్వారభ్య గాయత్రీంపచ్చోఽర్ధర్చ శోఽనవానముక్త్యా
 వక్ష్యమాణాన్మన్త్రాఃజపేత్ ॥

అథ మన్తాః

శ్రీ గురుభ్యోనమః హరిః ఓమ్.

అగ్నిమిశే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవమృత్విజమ్ । హోతారం
రత్నధాతమమ్ ¹ ॥ ఇషే త్వోరే త్వావాయవస్థో పాయవస్థు దేవో వస్సవితా ప్రార్థయతు
శ్రేష్ఠతమాయకర్మణే ² ॥ అగ్న ఆయాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే । ని హోతా
సద్భిజర్హిషి ³ । శంనో దేవీరభిష్టయ ఆపో భవన్తు పీతయే । శంయోరభిస్రవన్తు నః ⁴ ॥

కృణుష్వ పాజః ప్రసీతిం న పృథ్వీం యాహి రాజేవామవాగ్ం ఇభేన ।
తృప్వీమన్తు ప్రసీతిం ద్రూణానో ²స్తా ²సి విద్ధ్య రక్షసస్తపిష్ఠైః । తవ భ్రూమాస ఆశుయా
పతన్త్యనుస్పృశ ధృషతా శోశుచానః । తపూగ్ంప్యగ్నే జుహ్వీ పతజ్ఞానసన్దితో విస్సృజ
విష్వగుల్కాః । ప్రతిస్పశో విస్సృజ తూర్ణితమో భవాపాయుర్వితోతస్యాఅదబ్ధః । యో
నో దూరే అఘశగ్ంసోయో అన్త్యగ్నే మాకిష్ఠే వ్యధిరాదధర్షీత్ । ఉదగ్నే తిష్ఠ ప్రత్యాతనుష్వ
న్యమిత్రాగ్ం ఓషతాత్తిగ్మహేతే । యోనో అరాతిగ్ం సమిధానచక్రే నీచా తం ధక్ష్వతసం
నశుష్కమ్ । ఊర్ధ్వో భవ ప్రతి విద్ధ్యాధ్యస్మదావిష్టుణుష్వ దైవ్యాన్యగ్నే । అవస్థిరా
తనుహియాతు జానాం జామిమజామిం ప్రమృణీహి శత్రూన్ । స తేజానాతి సుమతిం

యవిష్ట య ఈవతే బ్రహ్మణే గాతుమైరత్ । విశ్వాన్యస్మై సుదినాని రా యో
ద్యుమ్నాన్యర్యో విదురో అభిద్యోత్ । సేదగ్నే అస్తు సుభగస్తు దానుర్యస్తానిత్యేన
హవిషా య ఉక్తైః । పిప్రీషతి స్వ ఆయుషి దురోణే విశ్వేదస్మై సుదినా సా సదిష్టిః ।
అర్చామి తే సుమతిం ఘోష్యర్వాక్సంతే వావాతా జరతామియం గీః । స్వశ్వస్త్యా
సురథా మర్దయేమాస్మే క్షత్రాణి ధారయేరను ద్యౌః । ఇహ త్వా
భూర్యాచరేదుపత్మన్దోషావస్తర్ద్దివాగ్ంసమను ద్యౌః । క్రీడంతస్త్యా సుమనసస్స
పేమాభిద్యుమ్నా తస్థివాగ్ంసో జనానామ్ । యస్త్యా స్వశ్వస్సుహిరణ్యో అగ్న ఉపయాతి
వసుమతా రథేన । తస్య త్రాతా భవసి తస్య సఖాయస్త అతిధ్యమానుషగ్జ్జకోషత్ ।
మహో రుజామి బన్ధుతా వచోభిస్తన్మా పితుర్గోతమాదన్వీయాయ । త్వం నో అస్య
వచసశ్చికిర్ద్ధి హోతర్యవిష్ట సుక్రతో దమూనాః । అస్వప్నజస్తరణయస్సు శేవా
అతన్త్రాసోవృకా అశ్రమిష్టాః । తే పాయవస్తు ధ్రియజ్ఞోనిష ద్యాగ్నే తవ నః పాన్త్యమూర
యే పాయవో మామ తేయం తే అగ్నేవశ్యన్తో అన్తం దురితాదరక్షః । రరక్ష
తాస్సుకృతోవిశ్వవేదా దిష్ణంత ఇదిపవో నాహ దేభుః । త్వయా వయగ్ం స ధన్యస్త్యేతా
స్తవ ప్రణీత్యశ్యామ వాజాః । ఉభా శగ్ంసా సూదయసత్యతా తే నుష్టుయా
కృణుహ్యహ్రయాణ । అయా తే అగ్నే సమిధా విధేమ ప్రతిస్తోమగ్ం శస్యమానం
గృభాయ । దహశసో రక్షసః పాహ్యస్మాన్దహో నిదో మిత్రమహో అవద్యాత్ । రక్షోహణం
వాజినమాజిఘర్మి మిత్రం ప్రధిష్ఠముపయామి శర్మ । శికానో అగ్నిః క్రతుభిస్సమిధస్స
నో దివా స రిషః పాతు నక్తమ్ । విజ్యోతిషా బృహతా భాత్యగ్నిరావిర్విశ్వాని కృణు
తేమహి త్వా । ప్రాదేవీ ర్మాయా స్సహతే దురేవా శ్చిశీతే శృజ్జే రక్షసే వినిక్షే । ఉత

స్వానానో దివిషన్వగ్నో స్తిగ్మాయుధా రక్షసే హస్తవాఙ్ ॥ 1

ఇన్ద్రం వో విశ్వతస్పరిహవామహేజనేభ్యః । అస్మాకమస్తు కేవలః । ఇన్ద్రం నరో
నేమధితా హవన్తేయత్పా ర్థాయునజ తేధియస్తాః । శూరో నృషితా శవసశ్చకాన అగోమతి
వ్రజేభజా త్వం నః । ఇన్ద్రియాణి శతక్రతో యా తేజనేషు పఞ్చసు । ఇన్ద్రతాని త ఆవృణే
అను తే దాయి మహ ఇన్ద్రియాయ సత్రా తే విశ్వమను వృత్త హత్యే । అను క్షత్తమను
సహో యజత్రేన్ద్ర దేవేభిరను తేనృషహ్యే । ఆ యస్మిన్మృత వాసవాస్తిష్ఠన్తి స్వారుహో యథా
ఋషిర్ హ దీర్ఘశుత్రమ్ ఇన్ద్రస్య ఘర్మో అతిథిః । అమాసు పక్షమైరయ ఆ సూర్యగ్ం
రోహయో దివి । ఘర్మన్మ సామస్తపతా సువృక్షిభిర్మృత్యం గిర్వణసేగిరః ఇన్ద్ర మిద్ధాధినో
బృహదిన్ద్రమర్యేభిరర్కిణః । ఇన్ద్రం వాఙీరనూషత । గాయన్తి త్వా గాయత్రిణోఽర్చన్త్యర్మమర్కిణః
। బ్రహ్మణస్త్వాశతక్రతవృద్వగ్ం శమివ యేమిరే । అగ్ంహోముచే ప్రభరేమా
మనీషామోషిష్ఠదావ్ నే సుమతిం గృణానాః । ఇదమిన్ద్ర ప్రతి హవ్యం గృభాయ
సత్యాస్సన్తుయజమానస్యకామాః । వివేషయన్మాధిషణాజజానస్తవై పురాపార్యాదిన్ద్రమహ్నాః
। అగ్ంహస్తోయత్ర పీపరద్యధానో నా వేష యాన్తముభయే హవన్తే । ప్రసంరాజం
ప్రథమమధ్వరాణామగ్ం హోముచం వృషభం యజ్ఞియానామ్ । అపాం నపాతమశ్వినా
హయన్తమస్మిన్నర ఇన్ద్రియం ధత్తమోజః । విన ఇన్ద్ర మృధో జహి నీచా యచ్ఛ పృతన్యతః
। అధస్పదం తమింకృథియో అస్మాగ్ం అభిదాసతి । ఇన్ద్రక్షత్రమభి వామమోఙోఽజాయథా
వృషభ చర్షణీనామ్ । అపానుద్ధో జనమమిత్రయన్తమురుం దేవేభ్యో అకృణోరు లోకమ్ ।
మృగోనభీమః కుచరోగిరిష్ఠాః పరావత ఆజగామా పరస్యాః । స్పృకగ్ం సగ్ంకాయ ప్తవిమిన్ద్ర
తిగ్మం విశత్రూన్తాఢి విమృధో నుదస్వ । విశత్రూన్విమృధో నుద వివృతస్య హనూరుజ ।

విమృశ్యమిన్ద్రభామితోఽమిత్రస్యాభిదాసతః । త్రాతారమిన్ద్రమవితారమిన్ద్రగ్ం
హవేహవేసుహవగ్ం శూరమిన్ద్రమ్ । హువేనుశక్రం పురుహూతమిన్ద్రగ్ం స్వస్తిన్
మఘవాధాత్విన్దః । మా తేఅస్యాగ్ం సహసావన్పరిష్టావఘాయ భూమహరివః పరాదై ।
త్రాయస్వనోఽవృ కేభిర్వరూఢైస్తవ ప్రియాసస్సూరిషు స్యామ । అనవస్తేరథమశ్వాయ
తక్షన్వప్తా వజ్రంపురుహూత ద్యుమన్తమ్ । బ్రహ్మణ ఇన్ద్రం మహాయన్తో అర్చైరవర్థయన్నహయే
హస్తవాఙ్ । వృష్టే యత్తే వృషణో అర్కమర్చా నిన్ద్ర గ్రావాణో అదితి స్సజోషాః । అనశ్వాసో
యే ప్రవయో రథా ఇన్ద్రేషితా అభ్యవర్తన్త దన్యూన్ ॥ ¹

యత ఇన్ద్ర భయామహే తతో నో అభయం కృధి । మఘవశ్చాగ్ని తవతన్న
ఊతయే విద్విషో విమృధో జహి ॥ స్వస్తిదా విశస్పతీర్వృ త్రహావిమృధో వశీ । వృషేన్ద్రః
పుర ఏతునస్స్వస్తిదా అభయం కరః ² ॥

మహాగ్ం ఇన్ద్రో వజ్రబాహు ష్టోడశీ శర్మ యచ్ఛతు । స్వస్తిన్ మఘవా
కరోతు హన్తుషాష్మానం యోఽస్మాన్వేష్టి ³ । సజోషాఇన్ద్ర సగణో మరుద్భిసోమం
పిబ వృత్రహశ్చార విద్వాన్ । జహి శత్రూగ్ంరప్త మృధో నుదస్వాధాభయం కృణుహి
విశ్వతో నః ⁴ ॥

యే దేవాః పురస్సదోగ్నిఽనేత్రా రక్షోహణస్తే నః పాన్తు తేనోఽవన్తు తేభ్యో
నమస్తేభ్యస్సాహో యే దేవా దక్షిణ సదో యమనేత్రా రక్షోహణస్తేనః పాన్తు తే నోఽవన్తు

తేభ్యో నమస్తేభ్యస్సోహాయే దేవాః పశ్చాద్భదస్సవిత్త నేత్రా రక్షోహణస్తే నః పాన్తు
 తే నోఽవన్తు తేభ్యో నమస్తేభ్యస్సోహాయే దేవా ఉత్తరసద్ వరుణనేత్రా రక్షోహణస్తే
 నః పాన్తు తే నోఽవన్తు తేభ్యో నమస్తేభ్యస్సోహాయే దేవా ఉపరిషద్ బృహస్పతినేత్రా
 రక్షోహణస్తే నః పాన్తు తే నోఽవన్తు తేభ్యో నమస్తేభ్యస్సోహాయే రక్షోఘ్న
 స్సోహాయమాయరక్షోఘ్న స్సోహా సవిత్రే రక్షోఘ్న స్సోహా వరుణాయ రక్షోఘ్న స్సోహా
 బృహస్పతయే దువస్వతే రక్షోఘ్న స్సోహా ॥¹

అగ్ని రాయుష్మాన్త వనస్పతిభిరాయుష్మాన్తేన త్వాఽఽయుషాఽఽయుష్మ
 న్తం కరోమి సోమ ఆయుష్మాన్త ఓషధీభిరాయుష్మాన్తేన త్వాఽఽయుషాఽఽయుష్మ
 న్తం కరోమి యజ్ఞ ఆయుష్మాన్త దక్షిణా భిరాయుష్మాన్తేన త్వాఽఽయుషాఽఽయుష్మ
 న్తం కరోమి బ్రహ్మయుష్మత్తద్భాహ్మణై రాయుష్మత్తేన త్వాఽఽయుషాఽఽయుష్మన్తం
 కరోమి దేవా ఆయుష్మన్తస్తేఽమృ తేనాయుష్మన్తస్తేన త్వాఽఽయుషాఽఽయుష్మన్తం
 కరోమి ॥²

యా వామిన్ద్రావరుణా యత్రవ్యా తనూస్తయేమమగ్ంహసో ముఞ్చతం యా
 వామిన్ద్రావరుణా సహస్యాతనూస్తయేమమగ్ంహసో ముఞ్చతం యా వామిన్ద్రావరుణా
 రక్షస్యా తనూ స్తయేమమగ్ం హసో ముఞ్చతం యా వామిన్ద్రావరుణా తేజస్యాత
 నూస్తయేమమగ్ంహసో ముఞ్చతం యో వామిన్ద్రావరుణావగ్నా స్రామన్తం వామే
 తేనావయజే యో వామిన్ద్రావరుణా ద్విపాధ్ను పశుషుస్రామన్తం వామే తేనావయజే
 యో వామిన్ద్రావరుణా చతుష్పాధ్ను పశుషుస్రామన్తం వామేతేనావయజే యో

వామిన్ద్రావరుణా గోష్ఠే స్రామస్తం వామేతేనావయజే యో వామిన్ద్రావరుణా గృహేషు
 స్రామస్తం వామేతేనావయజే యో వా మింద్రా వరుణాఽషు స్రామస్తం వామేతేనా
 వయజే యో వామిన్ద్రావరుణాషధీషు స్రామస్తం వామేతేనావయజే యో
 వామిన్ద్రావరుణా వనస్పతిషు స్రామస్తం వామేతేనావయజే ॥ ¹

అగ్నే యశస్విన్ యశసేమమర్ప యేన్ద్రావతీమపచితిమిహావహా । అయం
 మూర్ధా పరమేష్ఠీ సువర్చాస్సమానానాముత్తమశ్లోకో అస్తు । భద్రంపశ్యంత ఉపసేదురగ్రే
 తపో దీక్షామృషయస్సువర్విదః । తతః క్షత్రంబలమోజశ్చ జాతం తదస్మై దేవాఅభి
 సం నమస్తు । ధాతా విధాతా పరమోత సందృక్తు జాపతిః పరమేష్ఠీ విరాజా ।
 సోమాశ్చన్దాగ్ంసి నివిదో మ ఆహరేతస్మై రాష్ట్రమభి సంనమామ ।
 అభ్యావర్తధ్వముప్రమేత సాకమయగ్ం శాస్తాఽధిపతిర్వో అస్తు । అస్య విజ్ఞానమను
 సగ్ంరభధ్వమిమం ప్రశ్నాధనుజీవాథ సర్వే ॥ ²

ఋతాషాడృతధామాగ్నిర్గర్హస్పస్ ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తస్మై స్వాహా
 తస్యోషధయోఘ్నరసః ఊర్వోనామతా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తాభ్యస్వాహా సగ్ంహితో
 విశ్వసామా సూర్యో గర్హస్పస్ ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తస్మై స్వాహా తస్య
 మరీచయోఽఘ్నరస ఆయువో నామతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాన్తు తాభ్యస్వాహా
 సుషుమ్నా సూర్యరశ్మిశ్చన్ద్రమాగర్హస్పస్ ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతు తస్మై స్వాహా తస్య
 నక్షత్రాణ్యఘ్నరసో బైకురయో నామ తా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాన్తు తాభ్యస్వాహా
 భుజ్యస్సుప్రో యజ్ఞో గర్హస్పస్ ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతు తస్మై స్వాహా తస్య దక్షిణా

అఘ్నరసస్తవానామతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాన్తు తాభ్యస్సాహా ప్రజాపతిర్విశ్వకర్మా
 మనో గన్ధర్వస్స ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతు తస్మైస్వాహా తస్యర్భామాన్యఘ్నరసో వహ్నయో
 నామ తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తుతాభ్యస్సాహా హేషిరోవిశ్వవృచావాతో గన్ధర్వస్స
 ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తస్మైస్వాహా తస్యాపోఘ్నరసోముదా నామతా ఇదం
 బ్రహ్మక్షత్రం పాన్తు తాభ్యస్సాహా భువనస్య పతేయస్యత ఉపరి గృహ ఇహ చ । స
 నో రాస్వాజ్యానిగ్ం రాయసోషగ్ం సువీర్యగ్ం సంవద్ధరీణాగ్ స్వస్తిగ్ స్వాహా
 పరమేష్ఠ్యధిపతిర్మృత్యుర్గన్ధర్వస్స ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతస్మైస్వాహాతస్య విశ్వమఘ్నరసో
 భువో నామ తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తాభ్యస్సాహా సుక్షి తిస్సుభూతిర్భ
 ధ్రకృభ్నువర్వాన్పర్జన్యో గన్ధర్వస్స ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతు తస్మై స్వాహా తస్య
 విద్యుతోఽఘ్నరసో రుచో నామ తా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాన్తుతాభ్యస్సాహా దూరే
 హేతిరమృడయో మృత్యుర్గన్ధర్వస్స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రంపాతు తస్మై స్వాహా తస్య
 ప్రజా అఘ్నరసో భీరువో నామతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాన్తుతాభ్యస్సాహా చారుః
 కృపణకాశీ కామో గన్ధర్వస్స ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతు తస్మైస్వాహా
 తస్యాధయోఘ్నరసశ్శోచయన్తీర్నామ తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రంపాన్తు తాభ్యస్సాహా స
 నో భువనస్య పతే యస్యత ఉపరి గృహ ఇహచ । ఉరు బ్రహ్మణోఽస్మై క్షత్త్రాయ
 మహి శర్మ యచ్చ స్వాహా ॥¹

నమో అస్తు సర్వేభ్యోయే కే చ పృథివీమను । యే అన్తరిక్షే యే దివి
 తేభ్యస్సర్వేభ్యోనమః । యేఽదో రోచనే దివో యే వా సూర్యస్య రశ్మిషు ।

యేషామృతృషదః కృతం తేభ్యస్సర్వేభ్యో నమః । యా ఇషవో యాతుధానాన్తాం యే
వా వనస్పతీగ్ంరను । యే వాఽవతీషు శేరతే తేభ్యస్సర్వేభ్యో నమః ॥ 1

అయం పురో హరికేశసూర్యరశ్మిస్తస్య రథగృధ్రశ్చ రథోజాశ్చ
సేనానిగ్రామణ్యో పుణ్ణికస్థలా చ కృతస్థలా చాఘరసౌ యాతుధానా హేతి రక్షాగ్ంసి
ప్రహేతిస్తేభ్యో నమస్తే నో మృడయన్తు తే యం ద్విష్యో యశ్చనో ద్వేష్టి తం వో
జమ్బేదధామ్యయం దక్షిణా విశ్వకర్మా తస్య రథస్వనశ్చ రథే చిత్రశ్చ సేనానిగ్రామణ్యో
మేనకా చ సహజన్యా చాఘరసౌ దం క్షవః పశవో హేతిః పౌరుషేయో వధః ప్రహేతి
స్తేభ్యో నమస్తేనో మృడయన్తుతే యం ద్విష్యో యశ్చనో ద్వేష్టి తం వో జమ్బే దధామ్యయం
ప్రశ్చాద్విశ్వవ్యచాస్తస్య రథప్రోతశ్చాసమరథశ్చ సేనానిగ్రామణ్యో ప్రమోదన్తి చానుమోచన్తి
చాఘరసౌ సర్వాహేతిర్వాహూః ప్రహేతిస్తేభ్యో నమస్తే నో మృడయన్తు తే యం
ద్విష్యో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్బే దధామ్యయముత్తరాథ్నం యద్వసుస్తస్య సేనజిచ్చ
సుషేణశ్చ సేనానిగ్రామణ్యో విశ్వాచీ చ ఘృతాచీ చాఘరసౌవాపో హేతిర్వాతః
ప్రహేతిస్తేభ్యో నమస్తే నో మృడయన్తు తే యం ద్విష్యో యశ్చనో ద్వేష్టి తం వో
జమ్బే దధామ్యయముపర్యర్వాగ్స్సుస్తస్య తార్క్ష్యశ్చారిష్టనేమిశ్చ సేనానిగ్రామణ్యావృర్వశీ
చ పూర్వచిత్తిశ్చాఘరసౌ విద్యుద్దేతిరవస్సూర్జా న్ప్రహేతిస్తేభ్యో నమస్తేనో మృడయన్తు
తే యం ద్విష్యోయశ్చనో ద్వేష్టి తం వో జమ్బే దధామి ॥ 2

ఆశుశ్శికానో వృషభో న యుధ్యో ఘనాఘనః క్షోభణశ్చర్షణీనామ్ ।
సంక్రన్దనోఽనిమిష ఏకవీరశ్మతగ్ం సేనా అజయధ్నాకమిన్ద్రః । సంక్రన్దనేనానిమిషేణ

జిష్ణునా యుత్కారేణ దుశ్శవనేన ధృష్ణునా । తదిన్ద్రేణ జయత తథృహధ్వం యుధోనర
 ఇషుహస్తేన వృష్టా । స ఇషుహస్తేస్సు నిషక్తిభిర్వశీ సగ్గం స్రష్టా స యుధ ఇన్ద్రో
 గణేన । సగ్గంస్సప్తజిహ్వోమపా బాహుశర్భ్యర్హధన్వా ప్రతిహి తాభిరస్తా । బృహస్పతే
 పరి దీయా రథేన రక్షోహామిత్రాగ్ం అప బాధమానః । ప్రభజ్జన్యేనాః ప్రమ్మణో
 యుధా జయన్తుస్మాకమేధ్యవితా రథానామ్ । గోత్రభిదం గోవిదం వజ్రబాహుం
 జయన్తమజ్మ ప్రమ్మణ స్తమోజసా । ఇమగ్ం సజాతా అను వీరయధ్వమిన్ద్రగ్ం
 సఖాయాను సగ్ం రభధ్వమ్ । బలవిజ్ఞాయస్థువిరః ప్రవీరస్సహస్వా వాజీ సహమాన
 ఉగ్రః । అభివీరో అభిసత్వా సహోజా జైత్రమిన్ద్ర రథమాతిష్ఠ గోవిత్ । అభిగోత్రాణి
 సహస్రా గాహమానో దాయో వీరశ్చతమన్యురిన్ద్రః । దుశ్శవనః
 పృతనాషాడయుధ్యోస్మాకగ్ంసేనా అవతు ప్రయుధ్సు । ఇన్ద్ర ఆసాం నేతా
 బృహస్పతిర్దక్షిణా యజ్ఞః పుర ఏతు సోమః । దేవసేనానామభిభజ్జతీనాం జయన్తీనాం
 మరుతో యన్తుగే । ఇన్ద్రస్య వృష్టో వరుణస్య రాజ్ఞ ఆదిత్యానాం మరుతాగ్ం శర్ధ
 ఉగ్రమ్ । మహామనసాం భువనచ్యవానాం ఘోషో దేవానాం జయతాముదస్థాత్ ।
 అస్మాకమిన్ద్రస్సమృతేషు ధ్వజేష్వస్మాకం యా ఇషవస్తాజయన్తు । అస్మాకం వీరా
 ఉత్తరే భవన్తుస్మాను దేవా అవతా హవేషు । ఉద్ధర్షయ మఘవన్నా
 యుధాన్యుధృత్వనాం మామకానాం మహాగ్ంసి । ఉద్వృతహన్వాజినాం వాజినాన్యుద్ర
 థానాం జయతామేతు ఘోషః । ఉషప్రేత జయతా నరస్త్విరా వస్సున్తు బాహవః ।
 ఇన్ద్రోవశ్శర్మ యచ్ఛత్యనాధృష్యా యథాసథ । అవస్మష్టా పరాపత శరవ్యే బ్రహ్మ
 సగ్ంశితా । గచ్ఛామిత్రాన్ప్రవిశమైషాం కంచనోచ్ఛిషః । మర్యాణి తేవర్మభిశ్చా దయామి

సోమస్త్వా రాజాఽమృతేనాభివస్తామ్ । ఉరోర్వరీయో వరివస్తే అస్తు జయంతం త్వామను
మదస్తు దేవాః । యత్ర బాణాస్సంపతంతి కుమారా విశిఖా ఇవ । ఇన్దో నస్తత్ర
వృత్తహో విశ్వాహో శర్మ యచ్ఛతు ¹ ॥

శం చ మే మయశ్చ మేప్రియం చ మేఽనుకామశ్చ మేకామశ్చ మే
సౌమనసశ్చ మేభద్రం చ మే శ్రేయశ్చ మే వస్యశ్చ మే యశశ్చ మే భగశ్చ మే
ద్రవిణం చ మే యంతా చమే ధర్తా చ మే క్షేమశ్చ మే ధృతిశ్చ మే విశ్వం చ మే
మహాశ్చ మే సంవిచ్ఛ మే జ్ఞాత్రం చ మే సూశ్చ మే ప్రసూశ్చ మే సీ రంచ మే
లయశ్చ మ ఋతం చమేఽమృతం చ మేఽయక్ష్మం చ మేఽనా మయచ్ఛమే
జీవాతుశ్చ మే దీర్ఘాయుత్వం చ మేఽనమిత్రం చ మేఽభయం చ మే సుగం చ మే
శయనం చ మే సూషాచమే సుదినం చ మే ² ॥

మమాగ్నే వర్చో విహవేష్వస్తు వయం త్వేన్ధానాస్తనువం పుషేమ । మహ్యం
నమంతాం ప్రదిశశ్చతస్త్వయాధ్యక్షేణపృతనా జయేమ । మమ దేవా విహవే సన్తు
సర్వజన్తావన్తో మరుతో విష్ణురగ్నిః । మమాన్తరిక్షమురు గోపమస్తు మహ్యం వాతః
పవతాం కామే అస్మిన్ । మయిదేవా ద్రవిణమాయజంతామయ్యాశీరస్తుమయి
దేవహూతిః । దైవ్యా హోతారావనిషన్త పూర్వేరిష్టాస్సోమ తనువా సువీరాః । మహ్యం
యజన్తు మమ యాని హవ్యాఽఽకూతిస్సత్యా మనసో మే అస్తు । ఏనో మానిగాం
కతమచ్ఛ నాహం విశ్వే దేవానో అధి వోచతా మే । దేవీష్ణురురుణఃకృణోత
విశ్వే దేవాస ఇహవీరయధ్వమ్ । మా హాస్మహి ప్రజయా మాతనూభిర్మారధామ

ద్విషతే సోమరాజః । అగ్నిర్మన్యం ప్రతిస్తుదన్పురస్తాదదబ్ధో గోపాః పరి పాహిన్స్తమ్ ।
 ప్రత్యజ్ఞో యస్తునిగుతః పునస్తేమైషాం చిత్తంప్రబుధా వినేశత్ । ధాతాధాతృణాం
 భువనస్య యస్పతిర్దేవగం సవితారమభిమాతిషాహమ్ । ఇమం యజ్ఞమశ్వినోభా
 బృహస్పతిర్దేవాఃపాస్తు యజమానం న్యర్థాత్ । ఉరువ్యచానో మహిషశృర్యయగింసదస్మిన్
 హవేపురుహూతః పురుక్షు । ససః ప్రజాయై హర్యశ్వ మృదయేన్ద్రమానో రీరిషో మా
 పరాదాః । యే నస్సపత్నా అప్తతే భవన్త్విన్దాగ్ని భ్యామవబాధామహే తాన్ । వసవో
 రుద్రా ఆదిత్యాఉపరి స్పృశం మోగ్రం చేత్తారమధిరాజమక్రత్ । అర్వాఞ్చమిన్ద్రమ్ముతో
 హవామహే యో గోజిద్ధనజిదశ్వజిద్యః । ఇమంనో యజ్ఞం విహవే జుషస్వాస్య
 కుర్మో హరివో మేదినం త్వా ॥

అగ్నేర్మన్వే ప్రథమస్య ప్రచేతసో యం పాజాజన్యం బహవసామన్తశి ।
 విశ్వస్యాం విశి ప్రవివిశివాగింసమిమహే సనోముఞ్చత్వగింహసః । యస్యేదం
 ప్రాణస్త్రిమిషద్యదేజతి యస్య జాతం జనమానం చకేవలమ్ । సౌమ్యగ్నిం నాథితో
 జోహవీమ్ని సనో ముఞ్చత్వగింహసః । ఇన్ద్రస్య మన్వే ప్రథమస్య ప్రచేతసో
 వృత్రఘ్నస్త్రిమా ఉపమాముపాగుః । యోదాశుషస్సుకృతో హవముప గన్తా స నో
 ముఞ్చత్వగింహసః । యస్సంగ్రామం నయతి సం వశీ యుధే యః పుష్టాని సగిం
 స్పృజతి త్రయాణి । సౌమిన్ద్రం నాథితో జోహవీమ్ని స నో ముఞ్చత్వగింహసః ।
 మన్వే వాం మిత్రావరుణా తస్య విత్తగిం సత్యోజసాదృగింహణాయంస్తు దేధే । యా
 రాజానగిం సరథం యాథ ఉగ్రా తా నో ముఞ్చతమాగసః । యో వాగిం రథ

ఋజురశ్మిన్ త్యధర్మా మిధుశ్చరన్తము పయాతి దూషయన్ . స్తౌమి మిత్రావరుణా
 నాధితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చతమాగసః . వాయోస్సవితుర్విదధాని మన్మహే
 యావాత్మన్వద్భిభృతో యౌ చ రక్షతః . యౌ విశ్వస్య పరిభూ బభూవతుస్తౌనో
 ముఞ్చతమాగసః . ఉప శ్రేష్ఠాన ఆశిషో దేవయోర్ధమే అస్థిరః . స్తౌమి వాయుగ్ం
 సవితారం నాధితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చతమాగసః . రథీతమౌ రథీనామహ్వ
 ఊతయే శుభం గమిష్యే సుయమేభిరశ్వైః . యయోర్వాం దేవౌ దేవేష్వనీశితమోజస్తౌ
 నో ముఞ్చతమాగసః . యదయాతం వహతుగ్ం సూర్యాయాస్త్రిచక్రేణ
 నగ్ంనదమిచ్ఛమానౌ . స్తౌమి దేవావశ్వినౌ నాధితో జోహవీమి తౌ నో
 ముఞ్చతమాగసః . మరుతాం మన్వే అధి నో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం విశ్వామవన్తు
 విశ్వే . ఆశూ హువే సుయమాన్తతయే తే నో ముఞ్చన్వేనసః . తిగ్మమాయుధం
 వీడితగ్ం సహస్వద్భివ్యగ్ం శర్ధః పుతనాసు జిష్టు . స్తౌమిదేవాన్మరుతో నాధితోజోహవీమి
 తే నో ముఞ్చ వ్వేనసః . దేవానాం మన్వే అధి నో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం
 విశ్వామవన్తు విశ్వే . ఆశూ హువే సుయమాన్తతయే తే నో ముఞ్చన్వేనసః .
 యదిదం మాభి శోచతిపౌరుషేయేణ దైవ్యేన . స్తౌమి విశ్వన్దేవాన్నాధితో జోహవీమి
 తే నో ముఞ్చన్వేనసః . అనునో²ద్యానుమతిర్యజ్ఞం దేవేషు మన్యతాం . అగ్నిశ్చ
 హవ్యవాహనో భవతాం ధాశుషే మయః (సం. 3-3-౧౧) అన్విదనుమ తే త్వం
 మన్యాస్తి శంచ నఃకృధి . క్ర త్వే దక్షాయ నో హిన్తు ప్రణ ఆయుగ్ంషి తారిషః .
 (సం. ౨-3-౧౧) వైశ్వానరో న ఊత్యాప్రయాతు పరావతః . అగ్నిర్న క్షేన వాహసా .
 (సం. ౧-౫ ౧౧) పృష్టో దివి పృష్టో అగ్నిః పృథివ్యాం పృష్టో విశ్వా ఓషధీరా

వివేక । వైశ్వానరస్సహాపి పుష్టో అగ్నిష్ట నో దివా స రిషః పాతునక్తమ్ ।
 (సం. ౧-౫-౧౧) యే అప్రథేజామమి తేభిరోజోభిర్యే ప్రతిష్ఠే అభవతాం వసూనామ్ ।
 సౌమి ద్యావాపృథివీ నాథితో జోహవీమి తేనో ముఞ్చతమగ్ంహసః । ఉర్వి రోదసీ
 వరివః కృణోతంక్షేత్రస్య పత్నీ అధినో బ్రూయాతమ్ । సౌమి ద్యావాపృథివీనాథితో
 జోహవీమి తే నో ముఞ్చతమగ్ంహసః । యత్తేవయం పురుషత్రాయవిష్టావిద్వాగ్ం
 సశ్చకృమా కచ్చనాగః । కృధీష్వస్థాగ్ం అది తేరనాగ్రా వ్యేనాగ్ంసి శీతథో విష్వగగ్ం
 యథాహ తద్వసవో గౌర్యం చిత్పదిషి తామముఞ్చతా యజత్రాః । ఏవా త్వమస్మత్ప్ర
 ముఞ్చా వ్యగ్ంహః ప్రాతార్యగ్ం ప్రతరాంస ఆయుః ॥

సమీచీ నామాసి ప్రాచీ దిక్తస్యాస్తేఽగ్ని రధిపతిరసితో రక్షితా
 యశ్చాధిపతిర్యశ్చ గోప్తా తాభ్యాం నమస్తానో మృదయతాం తే యం ద్విషోమ్ యశ్చ
 నో ద్వేష్టి తం వాం జమ్భే దధామ్యోజస్వినీ నామాసి దక్షిణా దిక్తస్యాస్త ఇన్దోధిపతిః
 పృథాకూ రక్షి తా యశ్చాధిపతిర్యశ్చ గోప్తా తాభ్యాం నమస్తానో మృదయతాం తే
 యం ద్విషోమ్ యశ్చనో ద్వేష్టి తం వాం జమ్భే దధామి ప్రాచీ నామాసి ప్రతీచీ దిక్తస్యాస్తే
 సోమోఽధిపతిస్సుజోరక్షితా యశ్చాధిపతిర్యశ్చ గోప్తా తాభ్యాం నమస్తానో మృదయతాం
 తే యం ద్విషోమ్ యశ్చనో ద్వేష్టి తం వాం జమ్భే దధామ్యవస్థావా నామాస్యదీచీ
 దిక్తస్యాస్తే వరుణోఽధిపతిస్తిరశ్చ రాజీ రక్షి తాయశ్చాధిపతిర్యశ్చ గోప్తాతాభ్యాం
 నమస్తానో మృదయతాం తేయం ద్విషోమ్ యశ్చనో ద్వేష్టి తం వాం జమ్భే దధామ్యధిపత్నీ
 నామాసి బృహతీ దిక్తస్యాస్తే బృహస్పతిరధిపతిశ్శ్చితో రక్షితా యశ్చాధిపతిర్యశ్చ గోప్తా

తాభ్యాంనమస్తోనో మృడయతాం తేయం ద్విష్మో యశ్చనో ద్వేష్టితం వాంజమ్మే
 దధామి వశినీ నామాస్తీయం దిక్తస్యాస్తేయమోఽధిపతిః కల్యాషగ్రీవో రక్షితా
 యశ్చాధిపతిర్యశ్చ గోప్తాతాభ్యాం నమస్తోనో మృడయతాం తే యంద్విష్మో యశ్చనో
 ద్వేష్టి తం వాం జమ్మే దధామి ' ॥

హేతయో నామస్త తేషాం వః పురోగృహో అగ్నిర్వఇషవస్సులిలో వాతనామం
 తేభ్యో వో నమస్తే నో మృడయత తే యం ద్విష్మో యశ్చనో ద్వేష్టితం వో జమ్మే
 దధామి నిలిమ్మా నామ స్థ తేషాం వో దక్షిణా గృహః పితరో వఇషవస్సుగరో వాతనామం
 తేభ్యో వో నమస్తేనో మృడయత తే యం ద్విష్మో యశ్చనో ద్వేష్టి తం వో జమ్మే
 దధామి వజ్రిణో నామస్త తేషాం వః ప్రశాద్భుహస్సుప్నో వ ఇషవో గహ్వరో వాతనామం
 తేభ్యో వో నమస్తేనో మృడయత తే యం ద్విష్మో యశ్చనో ద్వేష్టి తం వో జమ్మే
 దధామ్యవస్థా వానో నామ స్థ తేషాం వ ఉత్తరాద్భుహో ఆపో వ ఇషవస్సుముద్రో
 వాతనామం తేభ్యోవో నమస్తేనో మృడయత తే యం ద్విష్మో యశ్చనో ద్వేష్టి తం వో
 జమ్మే దధామ్యధి పతయో నామస్త తేషాం వ ఉపరిగృహో వర్షం వ ఇషవోఽవస్మాన్
 వాతనామంతేభ్యో వో నమస్తేనో మృడయత తేయం ద్విష్మోయశ్చనో ద్వేష్టితంవో
 జంభే దధామి క్రవ్యానామస్త పార్థివాస్తేషాం వ ఇహ గృహో అన్నం వ ఇషవో
 నిమిషో వాతనామం తేభ్యోవో నమస్తే నో మృడయత తే యం ద్విష్మో యశ్చ నో
 ద్వేష్టి తం వో జమ్మే దధామి ' ॥

శతాయుధాయ శతవీర్యాయ శతోతయేభిమాతిషాహే । శతం యో
 నశ్శరదో అజీతానిన్ద్రో నేషదతి దురితాని విశ్వా । యే చత్వారః ప్రథయో దేవయానా
 అన్తరాద్యావాపృథివీవియన్తి । తేషాం యో అజ్యానిమజీతిమావహాత్తస్మైనో దేవాః
 పరి దత్తేహ సర్వే । గ్రీష్మో హేమన్త ఉత నో వసన్తశ్శరద్వర్షాస్సువితం నో అస్తు ।
 తేషామృతూనాగ్ం శతశారదానాం నివాత ఏషామభయే స్యామ । ఇదువధ్ధురాయ
 పరివధ్ధురాయ సంవధ్ధురాయ కృణుతా బృహన్నమః । తేషాం వయగ్ం సుమతౌ
 యజ్ఞియానాం జ్యోగజీతా అహతాస్యామ । భద్రాన్న శ్రేయస్సమనైష్ట
 దేవాస్త్యయాఽవసేన సమశీమహి త్వా । స నో మయోభూః పితో ఆ విశస్వ శం
 తోకాయ తనువే స్యోనః ¹॥

భూతం భవ్యం భవిష్యద్వషట్ధ్వాహో నమ ఋక్సామ యజుర్వషట్ధ్వాహో
 నమో గాయత్రీత్రిష్టుజ్జగతీ వషట్ ధ్వాహో నమః పృథివ్యంతరిక్షం ద్యౌర్వషట్ స్వాహో
 నమోగ్నిర్వాయుస్సూర్యోవషట్ ధ్వాహో నమః ప్రాణోవ్యానోఽపానోవషట్ధ్వాహో
 నమోఽన్నం కృషిర్వృష్టిర్వషట్ ధ్వాహో నమః పితా పుత్రః పౌత్రోవషట్ ధ్వాహో
 నమో భూర్భువస్సువర్వషట్ధ్వాహో నమః ²॥

ఇన్ద్రో దధీచో అస్థభిః । వృత్రాణ్యప్రతిష్కృతః । జఘాన నవతీర్నవ ।
 ఇచ్చన్నశ్వస్య యచ్ఛిరః । పర్వతేష్వప శ్రితమ్ । తద్విదచ్ఛర్వణావతి । అత్రాహ
 గోరమన్వత । నామ త్వష్టరపీచ్యమ్ । ఇత్థా చన్ద్రమసో గృహే । ఇన్ద్రమిద్ధాధినో

బృహత్ । ఇన్ద్రమర్కేభిరర్కిణః । ఇన్ద్రం వాణీరనూషత । ఇన్ద్ర ఇద్ధర్వోస్సచా । సంమిశ్లే
 అవచ్ఛో యుజా । ఇన్దోవజ్రే హిరణ్యయః । ఇన్దోదీర్ఘాయ చక్షసే । ఆ సూర్యగ్ం
 రోహయద్దివి । వి గోభిరద్రిమైరయత్ । ఇన్ద్ర వాజేషు నో అవ । సహస్రప్రధనేషు
 చ । ఉగ్రఉగ్రాభిరూతిభిః । తమిన్ద్రం వాజయామసి । మహే వృత్రాయ హస్తవే । స
 వృషో వృషభో భువత్ । ఇన్ద్రస్స దామనే కృతః । ఓజిష్ఠస్స బలేహితః । ద్యుమ్నీశ్లోకీ
 స సౌమ్యః । గిరా వజ్రో న సంభృతః । స బలో అనపచ్యుతః । వవక్షుర్దుగ్రో అ
 స్తృతః ॥

చక్షుషో హే తే మనసో హే తే । వాచో హేతే బ్రహ్మణో హే తే । యో
 మాఽఘాయురభి దాసతి । తమగ్నే మేన్యా మేనిం కృణు । యో మా చక్షుషా యో
 మనసా । యో వాచా బ్రహ్మణాఽఘాయురభి దాసతి । తయాఽగ్నే త్వం మేన్యా ।
 అముమమేనిం కృణు । యత్కించాసౌ మనసా యచ్చ వాచా । యజ్జైర్జుహోతి యజుషా
 హవిర్భిః । తన్మృత్యుర్నిర్ముత్యా సంవిదానః । పురాదిష్టాదాహుతీరస్య హన్తు ।
 యాతుధానా నిర్ముతిరాదురక్షః । తే అస్యఘ్నస్వస్వతేన సత్యమ్ । ఇన్ద్రేషితా ఆజ్యమస్య
 మధ్నన్తు । మా తథ్నమృద్ధి యదసౌ కరోతి । హన్మితేఽహం కృతగ్ం హవిః ।
 యోమే ఘోరమచీకృతః । అపాం చౌత ఉభౌభాహూ । అపనహ్యోమ్యాస్యమ్ । అపనహ్యోమి
 తే బాహూ । అపనహ్యోమ్యాస్యమ్ । అగ్నే ర్దేవస్య బ్రహ్మణా । సర్వం తేఽవధిషం
 కృతమ్ । పురాఽముష్య వషట్కారాత్ । యజ్జం దేవేషు నస్పృధి । స్విష్టమస్మాకం
 భూయాత్ । మాఽస్మాన్ప్రాప్తన్న రాతయః । అన్తి దూరేసతో అగ్నే ।

బ్రాతృవ్యస్యాభిదాసతః । వషట్కారేణ వజ్రేణ । కృత్యాగ్ం హన్మి కృతామహమ్ ।
 యో మా నక్తం దివాస్తాయమ్ । ప్రాతశ్చాహ్నోనిపీయతి । అద్యా తమిస్థ్ర వజ్రేణ ।
 బ్రాతృవ్యం పాదయామసి ¹॥

ప్రాణో రక్షతి విశ్వమేజత్ । ఇర్యోభూత్వా బహుధా బహూని । స ఇధ్వర్జ్యం
 వ్యానశే । యో దేవో దేవేషువిభూరన్తః । అవృద్ధాదాత్క్షేత్రీయధ్వగద్భుషా । తమిత్రాణాం
 మనసోపశిక్షత । అగ్రం దేవానామిదమత్తు నో హవిః । మనసశ్చిత్తేదమ్ । భూతం
 భవ్యం చ గుప్యతే । తద్ధి దేవేష్వగ్నియమ్ । ఆ న ఏతు పురశ్చరమ్ । సహ దేవైరిమగ్ం
 హవమ్ । మనశ్శ్రేయసి శ్రేయసి । కర్మ యజ్ఞపతిం దధత్ । జుషతాం మే వాగ్నిదగ్ం
 హవిః । విరాడ్దేవీ పురోహితా । హవ్యవాడనపాయినీ । యయా రూపాణి బహుధా
 వదన్తి । పేశాగ్ంసి దేవాః పర్థమే జనిత్రే । సా నో విరాడనపస్ఫురన్తి । వాగ్దేవీ
 జుషతామిదగ్ం హవిః । చక్షుర్దేవానాం జ్యోతిరమృతే న్యక్తమ్ । అస్య విజ్ఞానాయ
 బహుధా ని ధీయతే । తస్య సుమ్న మశీమహి । మా నో హసీద్విచక్షణమ్ । ఆయురిన్తః
 ప్రతీర్యతామ్ । అనన్తాశ్చక్షుషా వయమ్ । జీవా జ్యోతిరశీమహి ।
 సువర్జ్యోతిరుతామృతమ్ । శ్రోత్రేణ భద్ర మృత శృణ్వంతి సత్యమ్ । శ్రోత్రేణ వాచం
 బహు ధోద్యమానామ్ । శ్రోత్రేణ మోదశ్చ మహశ్చ శూయతే । శ్రోత్రేణ సర్వాదిశ
 ఆ శృణోమి । యేన ప్రాచ్యా ఉత దక్షిణా । ప్రతీచ్యై దిశశ్శృణ్వన్తుత్తరాత్ । తదిచ్ఛోత్రం
 బహుధోద్యమానమ్ । అరాన్మ నేమిః పరి సర్వం బభూవ ²॥

సిగ్గిం హే వ్యాఘ్ర ఉత యా పృథాకౌ । త్విషిరగ్నో బ్రాహ్మణే సూర్యే యా

ఇన్ద్రం యా దేవీ సుభగా జజాన । సా న ఆగన్వర్చసా సంవిదానా । యా రాజన్యే
దుందుభావాయతాయామ్ । అశ్వస్య క్రన్త్యే పురుషస్య మాయౌ । ఇన్ద్రం యా దేవీ
సుభగా జజాన । సా న ఆగన్వర్చసా సంవిదానా । యా హస్తిని ద్వీపినియా హిరణ్యే
త్విషిరశ్వేషు పురుషేషు గోషు । ఇన్ద్రం యా దేవీ సుభగా జజాన । సా న ఆగన్వర్చసా
సంవిదానా । రథే అక్షేషు వృషభస్య వాజే । వాతే పర్జన్యే వరుణస్య శుష్మే । ఇన్ద్రం
యా దేవీ సుభగా జజాన । సా న ఆగన్వర్చసా సంవిదానా । రాదసి విరాదసి ।
సంరాదసి స్వరాదసి । ఇన్ద్రాయత్వా తేజస్వతే తేజస్వన్గ్ం శ్రీణామి । ఇన్ద్రాయ
త్వాజస్వత ఓజస్వన్గ్ం శ్రీణామి । ఇన్ద్రాయ త్వా పయస్వతే పయస్వన్గ్ం శ్రీణామి ।
ఇన్ద్రాయ త్వాఽఽయుష్మత ఆయుష్మన్గ్ం శ్రీణామి । తేజోసి । తత్తే ప్రయచ్ఛామి ।
తేజస్వదస్తు మే ముఖమ్ । తేజస్వచ్చిరో అస్తుమే । తేజస్వాన్ విశ్వతః ప్రత్యజ్ ।
తేజసా సంపిపృగ్ధిమా । ఓజోసి । తత్తే ప్రయచ్ఛామి । ఓజస్వదస్తు మే ముఖమ్ ।
ఓజస్వచ్చిరో అస్తుమే । ఓజస్వాన్ విశ్వతః ప్రత్యజ్ । ఓజసా సంపిపృగ్ధి మా । పయోసి
। తత్తే ప్రయచ్ఛామి । పయస్వదస్తు మే ముఖమ్ । పయస్వచ్చిరో అస్తుమే । పయస్వాన్
విశ్వతః ప్రత్యజ్ । పయసా సంపిపృగ్ధి మా । ఆయురసి । తత్తే ప్రయచ్ఛామి । ఆయుష్మదస్తు
మే ముఖమ్ । ఆయుష్మచ్చిరో అస్తుమే । ఆయుష్మాన్ విశ్వతః ప్రత్యజ్ । ఆయుషా
సంపిపృగ్ధిమా । ఇమమగ్ను ఆయుషే వర్చసే కృధి । ప్రియగ్ం రేతో వరుణ సోమ
రాజన్ । మాతేవాస్మా అది తే శర్మయచ్చ । విశ్వే దేవా జరదష్టిర్యథాఽసత్ ।
ఆయురసి విశ్వాయురసి । సర్వాయురసి సర్వమాయురసి । యతో వాతో మనోజవాః

యతః క్షరన్తి సిన్ధవః । తాసాం త్వా సర్వాసాగ్ం రుచా । అభిషిక్వామి వర్చసా ।
 సముద్ర ఇవాసి గమ్యానా సోమ ఇవాస్యదాభ్యః । అగ్నిరివ విశ్వతః ప్రత్యజ్ । సూర్య
 ఇవ జ్యోతిషా విభూః । అపాం యో ద్రవణే రసః । తమహమస్మా ఆముష్యాయణాయ
 ॥ తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయ గృహ్ణామి । అపాం య ఊమౌఽ రసః । తమహమస్మా
 ఆముష్యాయణాయ । ఓజసే వీర్యాయ గృహ్ణామి । అపాంయో మధ్యతో రసః ।
 తమహ మస్మా ఆ ముష్యాయణాయ । పుష్టే ప్రజననాయ గృహ్ణామి । అపాం యో
 యజ్ఞియో రసః । తమహమస్మా ఆముష్యాయణాయ । ఆయుషే దీర్ఘాయుత్వాయ
 గృహ్ణామి ॥

అహమస్మి ప్రథమజా ఋతస్య । పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్య నాభిః । యో
 మా దదాత్తిస ఇదేవమావాః । అహమన్నమన్నమద న్తమద్మి । పూర్వమగ్నేరపి
 దహత్యన్నమ్ । యతైహాసా తే అహముత్తరేషు । వ్యాత్తమస్య పశవస్సుజమ్భమ్ ।
 పశ్యన్తి ధీరాః ప్రచరన్తి పాకాః । జహోమ్యన్యం న జహోమ్యన్యమ్ । అహమన్నం
 వశమిచ్ఛరామి । సమానమర్థం పర్యేమి భుజ్ఞాత్ । కో మామన్నం మనుష్యో
 దయేత । పరాకే అన్నం నిహితం లోక ఏతత్ । విశ్వేర్దేవైః పితృభిర్గు ప్తమన్నమ్ ।
 యదద్యతే లుప్యతే యత్పరోప్యతే । శతతమి సా తనూర్మే బభూవ । మహాంతా చరూ
 సకృద్ధుగ్ధేన పత్రౌ । దివం చ పృశ్నీ పృథివీం చ సాకమ్ । తద్భుమ్పిబన్తో న మినన్తి
 వేధసః । నైతద్భూయో భవత్తినో కనీయః । అన్నం ప్రాణమన్న మపానమాహుః ।

అన్నం మృత్యుం తము జీవాతు మాహుః । అన్నం బ్రహ్మణో జరసం వదన్తి ।
 అన్నమాహుః ప్రజననం ప్రజానామ్ । మాఘమన్నం విస్తతే అప్రచేతాః । సత్యం
 బ్రవీమి వధ ఇత్స తస్య । నార్యమణం పుష్పతి నో సఖాయమ్ । కేవలాఘో భవతి
 కేవలాదీ । అహం మేఘ స్తనయన్ వర్షన్నస్మి మామదంత్యహ మద్యన్యాన్ అహగ్ం
 సదమృతో భవామి । మదాదిత్యా అధి సర్వే తపన్తి । దేవీం వాచమజనయన్త
 దేవాః । తాం విశ్వరూపాః ప్రశవో వదన్తి । సా నో మన్త్రేషమూర్తం దుహానా ।
 ధేనుర్వాగస్మానుప సుష్టుతైతు । (బ్రా. ౨-౪-౬) యద్వాగ్వద వ్యవితేతనాని । రాష్ట్రీ
 దేవానాం నిషసాద మన్తా । చతస్ర ఊర్జం దుదుహే పయాగ్ంసి క్వస్విదస్యాః పరమం
 జగామ । (బ్రా. ౨-౪-౬) అనంతామంతాదధి నిర్మితాం మహీమ్ యస్యాం దేవా
 అదధుర్భజనాని । ఏకాక్షరాం ద్విపదాగ్ం షట్పదాం చ । వాచం దేవా ఉపజీవన్తి
 విశ్వే । వాచం దేవా ఉపజీవన్తి విశ్వే వాచం గన్ధర్వాః ప్రశవో మనుష్యాః । వాచీమా
 విశ్వా భువనాన్యర్పితా సా నో హవం జుషతామిన్ద్రపత్నీ । వాగక్షరం ప్రథమజా
 బుతస్య । వేదానాం మాతా మృతస్య నాభిః । సా నో జుషాణోప యజ్ఞమాగాత్ ।
 అవన్తి దేవీ సుహవా మే అస్తు । యామృషయో మన్తకృతో మనీషిణః । అన్వైచ్ఛన్తేవా
 స్తపసా శ్రమేణ । తాం దేవీం వాచగ్ం హవిషా యజామహే సా నో దధాతు
 సుకృతస్య లోకే । చత్వారి వాక్పరిమితా వదాని । తాని విదుర్బ్రాహ్మణా యే
 మనీషిణః । గుహా త్రీణి నిహితా నేజ్యయన్తి । తురీయం వాచో మనుష్యా వదన్తి ।
 శ్రద్ధయాఽగ్ని సృమిద్భ్యతే శ్రద్ధయా విస్తతే హవిః । శ్రద్ధాం భగస్య మూర్ధని ।
 వచసా వేదయామసి । ప్రియగ్ం శ్రద్ధే దదతః । ప్రియగ్ం శ్రద్ధే దిదాసతః । ప్రియం

భోజేషు యజ్వసు । ఇదం మ ఉద్ధితం కృధి । యథా దేవా అసురేషు శ్రద్ధాముగ్రేషు
 చక్రిరే । ఏవం భోజేషు యజ్వసు । అస్మాకముద్ధితం కృధి । శ్రద్ధాం దేవా యజమానాః
 । వాయుగోపాఽపాసతే । శ్రద్ధాగ్ం హృదయ్యయా ౨౨ కూత్యా । శ్రద్ధయాహూయ
 తేహవిః । శ్రద్ధాం ప్రాతర్హవమహే । శ్రద్ధాం మధ్యందినం పరి । శ్రద్ధాగ్ం సూర్యస్య
 నిముచి । శ్రద్ధే శ్రద్ధాపయేహమా । శ్రద్ధా దేవానధి వస్తే । శ్రద్ధా విశ్వమిదం జగత్
 । శ్రద్ధాం కామస్య మాతరమ్ । హవిషా వర్ధయామసి । బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం
 పురస్తాత్ । విసీ మతస్సురుచో వేన ఆ వః । స బుద్ధియా ఉప మా అస్య విష్ణాః ।
 సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః । పితా విరాజామృషభో రయీణామ్ । అన్తరిక్షం
 విశ్వరూప ఆ వివేశ । తమర్తైర్భ్యర్చన్తి వర్ధమ్ । బ్రహ్మ సన్తం బ్రహ్మణా వర్ధయన్తః
 । బ్రహ్మ దేవానజనయత్ । బ్రహ్మ విశ్వమిదం జగత్ । బ్రహ్మణః క్షత్త్రం నిర్మితమ్ ।
 బ్రహ్మ బ్రాహ్మణ ఆత్మనా । అన్తరస్మిన్ని మే లోకాః । అన్తర్విశ్వమిదం జగత్ । బ్రహ్మైవ
 భూతానాం జ్యేష్ఠమ్ । తేనకో ౨ రహతిస్పర్ధితుమ్ । బ్రహ్మస్తేవాస్త్రయస్త్రిగంశత్ । బ్రహ్మన్నిష్ఠ
 ప్రజాపతీ । బ్రహ్మ హ విశ్వా భూతాని । నావీవాన్తస్సమాహితా । చతస్ర ఆశాః
 ప్రచరన్త్యగ్నయః । ఇమం నో యజ్ఞం నయతు ప్రజానన్ । ఘృతం పిన్వన్ జరగ్ం
 సువీరమ్ । బ్రహ్మ సమిద్భవత్యాహుతీనామ్ । ఆ గావో అగృన్ముత భద్రమక్ర ।
 సీదన్తు గోష్ఠే రణయన్త్యస్మే । ప్రజావతీః పురురూపా ఇహ స్యుః । ఇన్ద్రాయ పూర్వీరు
 షసోదుహానాః । ఇన్ద్రో యజ్వనే పృణతే చ శిక్షతి । ఉపేద్ధదాతి న స్వం ముషాయతి
 । భూయోభూయో రయిమిదస్యవర్ధయ । అభిన్నేభిర్లే నిదధాతి దేవయమ్ । స తా
 వశన్తి నదధాతి తస్మరః । వైవా అమిత్రో వృద్ధిరాదధర్షతి । దేవాగ్ంశ్చ యాభిర్యజతే

దదాతి చ । జ్యోగితాభిన్నచతే గోపతిస్సహ । (బ్రా. ౨-౪-౬) న తా అర్వా రేణుకకాటో
 అశ్ను తే । న సగ్గంస్మృతతముపయన్తితా అభి । ఉరుగాయమభయం తస్య తా
 అను । గావో మర్త్యస్య విచరన్తి యజ్ఞనః । (బ్రా. ౨-౪-౬) గావో భగో గావ ఇన్దో
 మే అచ్ఛాత్ । గావసోమస్య ప్రథమస్య భక్షః । ఇమాయా గావస్సజనాస ఇన్ద్రః ।
 ఇచ్ఛామిద్ధుదా మనసా చిదిన్ద్రమ్ । యూయం గావో మేదయథా కృశం చిత్ ।
 అశ్లేలం చిత్కృణుథా సుప్రతీకమ్ । భద్రం గృహం కృణుథ భద్రవాచః ।
 బృహద్యోవయ ఉచ్యతే సభాసు । ప్రజావతీస్సూయవసగ్ం రిశన్తీః । శుద్ధా అపస్సు
 ప్రప్రాణే పిబన్తీః । మా వస్తేన ఈశత మాఽఘశగ్ంసః । పరివో హేతీ రుద్రస్య
 వృజ్ఞాత్ । ఉపేదముప్త పర్చనమ్ । ఆసు గోఘాప పృచ్యతామ్ । ఉపర్షభస్య రేతసి
 । ఉపేన్ద్ర తవ వీర్యే ॥

తా సూర్యాచన్ద్రమసా విశ్వభృతమా మహత్ । తేజోవసుమద్రాజతో దివి ।
 సామాత్మానాచరతస్సామచ్ఛారిణా । యయోర్వ్రతం న మమే జాతు దేవయోః ।
 ఉభావన్తౌ పరియాత అర్ఘా । దివో న రశ్మీగ్ స్తనుతో వ్యర్ణవే । ఉభా భువన్తీ భువనా
 కవిక్రతూ । సూర్యా న చన్ద్రా చరతో హతామతీ । పతీ ద్యుమద్విశ్వవిదా ఉభా
 దివః । సూర్యా ఉభా చన్ద్రమసా విచక్షణా । విశ్వవారా వరివోభా వరేణ్యా । తా
 నోఽవతం మత్తిమన్తా మహివ్రతా । విశ్వవపరీ ప్రతరణా తరన్తా । సువర్విదా
 దృశయే భూరిరశ్మీ । సూర్యా హి చన్ద్రా వసు త్వేషదర్శతా ।
 మనస్విनోభాఽనుచరతోఽను సందివమ్ । అస్య శ్రవో నద్యస్సప్త బిభ్రతి । ద్యావ్తా

జ్ఞానా పృథివీ దర్శతం వపుః । అస్మే సూర్యావస్తమసాఽభిచక్షే । శ్రద్ధైకమిన్ద్రచరతో
 విచర్తురమ్ । పూర్వాప్తరం చరతో మాయయైతౌ । శిశూ క్రీడన్తౌ పరియాతో
 అధ్వరమ్ । విశ్వాన్యన్యో భువనాఽభిచష్టే । ఋతూనన్యో విదధజాయతే పునః ।
 హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకా యాసు జాతః కశ్యపో యాస్విన్తః । అగ్నిం యా
 గర్భం దధిరే విరూషాస్తా న ఆపశ్శగ్గ్ం సోనా భవన్తు । యాసాగ్ం రాజా వరుణో
 యాతి మధ్యే సత్యాన్తతే అవపశ్యజ్ఞానానామ్ । మధుశ్చుతశ్చుచయౌ యాః పావకాస్తాన
 ఆపశ్శగ్గ్ం సోనా భవన్తు । యాసాం దేవా దివి కృణ్వన్తిభక్షంయా అన్తరిక్షే బహుధా
 భవన్తి । యాః పృథివీం పయసోన్దన్తిశుక్రాస్తా న ఆపశ్శగ్గ్ం సోనా భవన్తు । శివేనమా
 చక్షుషా వశ్యతాపశ్శివయా తనువోపస్సుశత త్వచం మే । సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ం
 రఘ్నుషదోహువే వోమయివర్చోబలమోజో నిధత్త । ఆపో భద్రా ఘృతమిదాప
 అసురగ్నీషోమౌ బిభ్రత్యాప ఇత్యాః । తీవ్రో రసో మధుపృచామరంగమ ఆ మా
 ప్రాణేన సహ వర్చసా గౌ । ఆదిత్యశ్యామ్యుత వా శృణోమ్యా మాఘోషో గచ్ఛతి
 వాఙ్మ ఆసామ్ । మన్యే భేజానో అమృతస్య తర్హి హిరణ్యవర్ణా అతృపం యదా
 వః । (సం.౫-౬-౧) నాసదాసీ న్నీసదాసీత్త దాసీమ్ । నాస్తీద్రజ్జోనో వ్యోమా
 ప్రరోయత్ । కిమావరీవః కుహకస్య శర్మౌ । అమ్మః కిమాస్తీధహనం గభీరమ్ । న
 మృత్యురమృతం తర్హిన । రాత్రియా అహ్నా ఆసీత్ప్రకేతః । ఆనీదవాతగ్గ్ స్వధయా
 తదేకమ్ । తస్మాద్ధాన్యన్న పరఃకించనాస । తమ ఆస్తీత్తమసా గూఢమగ్రే ప్రకేతమ్ ।
 సలిలగ్ం సర్వమా ఇదమ్ । తుచ్ఛేనాభ్యపిహితం యదాసీత్ । తమస్తస్తన్మహినా
 జాయతైకమ్ । కామస్తదగ్రే సమవర్తతాధి । మనసో రేతః ప్రధమం యదాసీత్ । సతో

బన్ధుమసతి నిరవిన్దః । హృదిప్రతిష్ఠాకవయో మనీషా । తిరశ్చీనో వితతో రశ్మిరేషామ్
 । అధస్త్విదాసీ ౩ దుపరిస్విదాసీ ౩ త్ । రేతోధా అసన్మహిమాన ఆసః । స్వధా
 అవస్తాత్ప్రయతిః పరస్తాత్ । కో అద్ధా వేద కఇహ ప్రవోచత్ । కుత ఆజాతా కుత
 ఇయం విస్ఫుష్టిః । అర్వాగ్నేవా అస్య వినర్జనాయ అథా కో వేద యత ఆబభూవ
 । ఇయం విస్ఫుష్టిర్యత ఆబభూవ । యది వాద ధే యది వా న । యో అస్యాధ్యక్షః
 పరమే వ్యోమః । సో అజ్ఞ వేద యది వా న వేద । కిన్ స్విద్వనం క ఉ స వృక్ష
 ఆసీత్ । యతో ద్యావాపృథివీ నిష్టతక్షుః । మనీషిణో మనసా పృచ్ఛతే దుతత్ ।
 యదధ్య తిష్ఠ దృవనాని ధారయన్ । బ్రహ్మవనం బ్రహ్మ సవృక్ష ఆసీత్ । యతోద్యావా
 పృథివీ నిష్టతక్షుః । మనీషిణో మనసా వి బ్రవీమి నః । బ్రహ్మధ్యతిష్ఠదృవనానిధారయన్
 । ప్రాతరగ్నిం ప్రాతరిన్ద్రగంహవామహే । ప్రాతర్మిత్రాపరుణా ప్రాతరశ్వినా । ప్రాతర్భగం
 పూషణం బ్రహ్మణస్పతిమ్ । ప్రాతస్సోమముత రుద్రగం హువేమ । ప్రాతర్జితం
 భగముగ్రగం హువేమ । వయం పుత్రమది తేర్యోవిధర్తా । ఆధ్రశ్చిద్యం
 మన్యమానస్తురశ్చిత్ । రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ । భగ ప్రణేతర్భగ సత్యరాధః
 । భగేమాం ధియముదవదదన్నః । భగ ప్రణో జనయ గోభిరశ్వైః । భగ
 ప్రన్యభిర్భువన్తస్స్వామ । ఉతేదానీం భగవన్తస్స్వామ । ఉత ప్రపితృ ఉతమధ్యే అహ్నీమ్
 । ఉతోదితా మఘవస్సూర్యస్య । వయం దేవానాగ్ం సుమతౌ స్యామ భగ ఏవ
 భగవాగ్ం అస్తు దేవాః । తేన వయం భగవన్తస్స్వామ । తం త్వా భగ సర్వ ఇజ్ఞోహవీమి
 । స నో భగ పురవితా భవేహ సమధ్వరాయోషసో నమన్త । దధిక్రావేవ శుచయే
 ప్రదాయ । అర్వాచీనం వస్తువిదం భగం నః । రథమివాశ్వా వాజిన ఆవహన్తు ।

అశ్వావతీర్గోమతీర్న ఉషాసః । వీ రవతీస్సదముచ్చస్తుభద్రాః । ఘృతం దుహానా
విశ్వతః ప్రసీనాః । యూయం పాత స్సుస్తిభిస్సదా నః ॥

అగ్నిర్నః పాతు కృత్తికాః । నక్షత్రం దేవమిన్ద్రియమ్ । ఇదమాసాం విచక్షణమ్ ।
హవిరాసజ్జహోతన । యస్య భాన్తి రశ్మయో యస్య కేతవః । యస్యేమా విశ్వా
భువనాన్తి సర్వా । స కృత్తికాభిరభి సంవసానః । అగ్నిర్నో దేవస్సువితే దధాతు ।
ప్రజాపతే రోహిణీ వేతు పత్నీ । విశ్వరూపా బృహతీ చిత్రభానుః । సా నో యజ్ఞస్య
సువితే దధాతు । యథా జీవేమ శరదస్సవీరాః । రోహిణీ దేవ్యదగాత్పురస్తాత్ ।
విశ్వరూపాణి ప్రతిమోదమానా । ప్రజాపతిగ్ం హవిషా వర్ధయన్తి । ప్రియా
దేవానాముపయాతు యజ్ఞమ్ । సోమో రాజా మృగశీర్షేణ ఆగన్ । శివం నక్షత్రం
ప్రియమస్య ధామ । ఆప్యాయమానో బహుధా జనేషు । రేతః ప్రజాం యజమానే
దధాతు । యత్తే నక్షత్రంమృగశీర్ష మస్తి । ప్రియగ్ం రాజన్ప్రియతమం ప్రియాణామ్ ।
తస్మైతే సోమ హవిషా విధేమ । శం స ఏధి ద్విపదే శం చతుష్పదే । ఆర్ద్రయా రుద్రః
ప్రథమాన ఏతి । శ్రేష్ఠో దేవానాం పతిరఘ్నియానామ్ । నక్షత్రమస్య హవిషా విధేమ ।
మా నః ప్రజాగ్ం రీరిషన్మోత వీరాః । హేతీ రుద్రస్య పరిణో వృణక్తు । ఆర్ద్రా
నక్షత్రం జుషతాగ్ం హవిర్నః । ప్రముఞ్చమానౌ దురితాన్తి విశ్వా । అపాఘశగ్ంస
న్నుదతామరాతిమ్ । పునర్నో దేవ్యదిస్సృణోతు । పునర్వసూనః పునరేతాం యజ్ఞం ।
పునర్నో దేవా అభి యన్తు సర్వే । పునఃపునర్వో హవిషా యజామః ।
ఏవానదేవ్యదితిరనర్వా । విశ్వస్య భర్తీ జగతః ప్రతిష్ఠా । పునర్వసూ హవిషా వర్ధయన్తి ।

ప్రియం దేవానామప్యేతు పాథః । బృహస్పతిః ప్రథమం జాయమానః । తిష్యం
 నక్షత్రమభి సంబభూవ । శ్రేష్ఠో దేవానాం పుతనాసు జిష్ఠుః । దిశోఽను సర్వా
 అభయం నో అస్తు । తిష్యః పురస్తాదుత మధ్యతో నః । బృహస్పతిర్నః పరి పాతు
 పశ్చాత్ । బాధేతాం ద్వేషో అభయంకృణుతామ్ సువీర్యస్యపతయస్వామ । ఇదగ్ం
 సర్వేభ్యో హవిరస్తు జుష్టమ్ । అశ్రేషా యేషామనుయన్తి చేతః । యే అ న్తరిక్షం
 పృథీవీం క్షియన్తి । తేనస్సర్వాసోహవమా గమిష్యాః । యే రోచనే సూర్యస్యాపి సర్వాః ।
 యే దివం దేవీమను సంచరన్తి । యేషామా శ్రేషా అనుయన్తి కామమ్ । తేభ్యస్సర్వేభ్యో
 మధుమజ్జహోమి । ఉపహూతాః పితరో యే మఘాసు । మనోజవసస్సుకృతస్సుకృత్యాః । తే
 నో నక్షత్రే హవమా గమిష్యాః । స్వధాభిర్యజ్ఞం ప్రయతం జుషంతామ్ । యే అగ్నిదగ్ధా
 యేఽనగ్నిదగ్ధాః । యేఽముం లోకం పితరః క్షియన్తి । యాగ్ంశ్చవిద్యు యాగ్ం ఉ
 చ్చ న ప్రవిద్యు । మఘాసు యజ్ఞగ్ం సుకృతం జుషంతామ్ । గవాం పతిః ఫల్గునీనామసి
 త్వమ్ । తదర్యమన్వరుణ మిత్ర చారు తం త్వావయగ్ం సనితారగ్ం సనీనామ్ ।
 జీవా జీవంతముప సంవీశేమ । యేనేమా విశ్వా భువనాని సంజితా । యస్య దేవా
 అను సంయన్తి చేతః । అర్థమా రాజాజరస్తువిష్మోక్తా । ఫల్గునీనామృషభో రోరవీతి ।
 శ్రేష్ఠో దేవానాం భగవో భగాసి తత్త్వావిదుః ఫల్గునీస్తస్యవిత్తాత్ । అస్యభ్యం క్షత్రమజరగ్ం
 సువీర్యమ్ । గోమధశ్వవదుప సంనుదేహ । భగో హ ద్దాతా భగ ఇత్రదాతా । భగో
 దేవీః ఫల్గునీరా వివేశ । భగస్యేత్రం ప్రసవం గమేమ । యత్ర దేవైస్సధమాదం
 మదేమ । ఆయాతు దేవస్సవితోపయాతు । హిరణ్యయేన సువృతా రథేన । వహాన్
 హస్తగ్ం సుభగం విద్యునాపసమ్ । ప్రయచ్ఛన్తం పపుర్ధిం పుణ్యమచ్ఛ హస్తః

భగవో భగాసి తత్త్వావిదుః ఫల్గునీస్తస్య విత్తాత్ । అస్యభ్యం క్షత్తమజరగం సుషీర్షమ్
 । గోమదశ్వవదుప సంనుదేహ । భగో హ దాతా భగ ఇత్ప్రదాతా । భగో దేవీః
 ఫల్గునీరా వివేశ । భగస్యేత్తం ప్రసవం గమేమ । యత్ర దేవైస్సభమాదం మదేమ
 । ఆయాతు దేవస్సవితోపయాతు । హిరణ్యయేన సువృతా రథేన । వహన్ హస్తగ్ం
 సుభగం విద్యనాపసమ్ । ప్రయచ్ఛంతం పపురిం పుణ్యమచ్ఛ హస్తః ప్రయచ్ఛత్సమృతం
 వసీయః । దక్షిణే ప్రతిగృభీమ వినత్ । దాతారమద్య సవితా విదేయ । యో నో
 హస్తాయ ప్రసువాతియజ్ఞమ్ । త్వష్టా నక్షత్రమ్ భ్యేతి చిత్రామ్ । సుభగంససం
 యువతిగ్ం రోచమానామ్ । నివేశయన్న మృతాన్మర్త్యాగ్ంశ్చ రూపాణి
 పిగ్ంశన్భువనాని విశ్వా । తన్నస్తష్టా తదు చిత్రావి చష్టామ్ । తన్నక్షత్రం భూరిదా
 అస్తు మహ్యమ్ । తన్నః ప్రజాం వీరవతిగ్ం ననోతు । గోభిర్నో అశ్వస్సమనక్తు
 యజ్ఞమ్ । వాయుర్నక్షత్రమ్భ్యేతి నిష్టామ్ । తిగ్మశ్శబ్దో వృషభో రోరువాణః ।
 సమీరయన్భువనా మాతరిశ్వా । అప ద్వేషాగ్ంసి నుదతామరాతీః । తన్నో
 వాయుస్తదు నిష్టా శృణోతు । తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యమ్ । తన్నో
 దేవాసో అను జానస్తు కామమ్ । యథా తరేమ దురితాని విశ్వా దూరమస్మచ్ఛత్రవో
 యన్తు భీతాః । తదిన్ద్రాగ్ని కృణుతాం తద్విశాభే । తన్నో దేవా అను మదన్తు
 యజ్ఞమ్ । ప్రశ్నాత్పురస్తాదభయం నో అస్తు । నక్షత్రాణామధిపత్నీ విశాభే ।
 శ్రేష్ఠావిన్ద్రాగ్ని భువనస్య గోపౌ । విషూచశ్శత్రూ నప్రబాధమానౌ ॥ అప్రక్షుధం
 నుదతామరాతిమ్ పూర్ణావశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తాత్ । ఉన్నద్భుతః పౌర్ణమాసీ
 ణిగాయ । తస్యోం దేవా అధిసువస్సుః । ఉత్తమేనాక జహ మాదయాన్తామ్ । పృథ్వీమహర్చా
 యువతిస్సజోషాః । పౌర్ణమాస్యదగ్ధాచ్యోభమానా । ఆప్యాయయన్తీ దురితాని విశ్వా

। ఉరుం దుహం యజమానాయ యజ్ఞమ్ ॥

ఋద్ధ్యాస్మ హవ్యైర్నమసోపసద్యః । మిత్రం దేవం మిత్రధేయం నో అస్తు ।
అనూరాధాన్ హవిషో వర్ధయన్తః । శతం జీవేమ శరదస్సవీరాః । చిత్రం
నక్షత్రముదగాత్పురస్తోత్ । అనూరాధాన ఇతి యద్వదన్తి । తస్మిన్త్ర ఏతి పథిభిర్దే
వయానైః । హిరణ్యయైర్వితతైరన్తరిక్షే । ఇన్ద్రో జ్యేష్ఠామన్తు నక్షత్రమేతి । యస్మిన్స్వత్రం
వృతతూర్యే తతార । తస్మిన్స్వయమమృతం దుహానాః । క్షుధం తరేమ దురితిం
దురిష్టిమ్ । పురందరాయ వృషభాయ ధృష్టవే । అషాధాయ సహమానాయ
మోఘషే । ఇన్ద్రాయ జ్యేష్ఠా మధుమద్దుహానా । ఉరుం కృణోతు యజమానాయ
లోకమ్ । మూలం ప్రజాం వీరవతీం విదేయ । పరాచ్యేతు నిర్ముతిః పరాచా ।
గోభిర్నక్షత్రం పశుభిస్సమక్తమ్ । అహర్భూయాద్యజమానాయ మహ్యమ్ । అహర్నో
అద్య సువితే దధాతు । మూలం నక్షత్రమితి యద్వదన్తి । పరాచీం వాచా నిర్ముతిం
నుదామి । శివం ప్రజాయై శివమస్తు మహ్యమ్ । యా దివ్యా ఆప్తః పయసా
సంబభూవుః । యా అన్తరిక్ష ఉత పార్థివీర్యాః । యాసామషాధాఅన్తయన్తి
కామమ్ । తా న ఆపశ్చగ్గ్ం స్యోనా భవన్తు । యాశ్చ కూప్త్యా యాశ్చ
న్దాద్ధ్యాస్సముద్రియాః । యాశ్చ వైశన్తీరుత ప్రాసచీర్యాః । యాసామషాధా మధు
భక్షయన్తి । తా న ఆపశ్చగ్గ్ం స్యోనా భవన్తు । తన్నో విశ్వే ఉప శృణ్వన్తుదేవాః ।
తదషాధా అభి సంయన్తుయజ్ఞమ్ । తన్నక్షత్రం ప్రథతాం పశుభ్యః ।
కృషిర్వృష్టిర్యజమానాయ కల్పతామ్ । శుభ్రాః కన్యా యువతయన్తుపేశసః ।
కర్మకృతస్సుకృతో వీర్యావతీః । విశ్వన్దేవాన్ హవిషో వర్ధయన్తీః । అషాధాః

కామముపయాన్తు యజ్ఞమ్ । యస్మిన్ప్రవృత్తిభ్యజయధ్వర్వమేతత్ । అముం చలోకమ్
 దమూ చ సర్వమ్ । తన్నో నక్షత్రమభిజిద్విజిత్ । శ్రియం దధాత్వహృదీయమానమ్ ।
 ఉభౌ లోకౌ బ్రహ్మణా సంజితేమౌ । తన్నో నక్షత్రమభిజిద్విచష్టామ్ । తస్మిన్వయం
 పృతనాస్సం జయేమ । తన్నో దేవాస్తో అను జానన్తు కామమ్ । శృణ్వన్తి
 శ్రోణామమృతస్య గోపామ్ । పుణ్యామస్యా ఉప శృణోమి వాచమ్ । మహీం
 దేవీం విష్ణుపత్నీమజూర్యామ్ । ప్రతీచీమేనాగ్ం హవిషా యజామః । త్రేధా
 విష్ణురురుగ్గాయో వి చక్రమే । మహీం దీపం పృథివీమన్తరిక్షమ్ । తచ్చౌజ్జైతి శ్రవ
 ఇచ్చమానా । పుణ్యగ్ం శ్లోకం యజమానాయ కృణ్వతీ । అష్టా దేవా వసవస్సోమ్యాసః
 । చతస్రో దేవీరజరాశ్చ విష్టాః । తే యజ్ఞం పాన్తు రజసః పురస్తాత్ ।
 సంవత్సరీణమమృతగ్ం స్తునీ । యజ్ఞం నః పాన్తు వసవః పురస్తాత్ । దక్షిణతోఽభి
 యన్తు శ్రవిష్టాః । పుణ్యం నక్షత్రమభి సంవిశామ । మా నో అరాతిర్భూత్గంసాఽగః ।
 క్షత్రస్య రాజా వరుణోఽధిరాజః । నక్షత్రాణాగ్ం శతభిషగ్వసిష్ఠః । తా దేవేభ్యః
 కృణుతో దీర్ఘమాయుః । శతగ్ం సహస్రా భేషజాని ధత్తః । యజ్ఞం నో రాజా
 వరుణ ఉపయాతు । తన్నో విశ్వే అభి సంయన్తు దేవాః । తన్నో నక్షత్రగ్ం
 శతభిషగ్ష్వాణమ్ । దీర్ఘమాయుః ప్రతిరద్యేషజాని । అజ ఏకపాదుదగాత్పురస్తాత్
 । విశ్వా భూతాని ప్రతి మోదమానః । తస్య దేవాః ప్రసవం యన్తి సర్వే ।
 ప్రోష్ఠపదాస్తో అమృతస్యగోపాః । విభ్రాజమానస్సమిధాన ఉగ్రః । అఽ
 న్తరిక్షమర్హదగన్ధ్వామ్ । తగ్ం సూర్యం దేవమృజమేకపాదమ్ । ప్రోష్ఠపదాస్తో
 అను యన్తి సర్వే । అహిర్బుధ్నియః ప్రథమాన ఏతి । శ్రేష్ఠో దేవనాముత
 మానుషాణామ్ । తం బ్రాహ్మణాస్సోమపాస్సోమ్యాసః । ప్రోష్ఠపదాస్తో అభి రక్షన్తిసర్వే

। చ్చత్వార ఏకమభి కర్మ దేవాః । ప్రోక్షప్రదాన ఇతియాన్ వదన్తి । తే బుద్ధియం
 పరిషద్యగ్గ్ం స్తువన్తః । అహిగ్ం రక్షన్తి నమసోప్రసద్య । పూషా రేవత్యన్వేతి
 పన్థామ్ । పుష్టిపతీ పశుపా వాజబస్త్వా । ఇమాని హవ్యాప్రయతా జషాణా ।
 సుగైర్నా యానైరుపయాతాం యజ్ఞమ్ । క్షుద్రాన్తుశూనక్షతు రేవతీ నః । గావో నో
 అశ్వాగ్ం అన్వేతు పూషా । అన్నగ్ం రక్షన్తాబహుధా విరూపమ్ । వాజగ్ం సనుతాం
 యజమానాయ యజ్ఞమ్ । తదశ్వినావశ్వయుజోపయాతామ్ । శుభ్రం గమిష్యే
 సుయమేభిరశ్వైః । స్వం నక్షత్రగ్ం హవిషా యజన్తా । మధ్వా సంపృక్తౌ యజుషా
 సమక్తౌ । యో దేవానాం భిషజో హవ్యవాహౌ । విశ్వస్య దూ తావమృతస్య
 గోపౌతా నక్షత్రం జుజుషాతోపయాతామ్ । నమోఽశ్వభ్యాంకృణుమోఽశ్వ
 యుగ్భ్యామ్ । అప ప్తాప్మానం భరణీర్భరన్తు । తద్యమో రాజా భగవాన్ విచష్టామ్ ।
 లోకస్య రాజా మహతో మహాః హి । సుగం నః పన్థామభయం కృణోతు ।
 యస్మిన్నక్షత్రే యమ ఏతి రాజా । యస్మి న్నేనమభ్యషిజ్ఞన్త దేవాః । తదస్య
 చిత్రగ్ం హవిషా యజామ । అప ప్తాప్మానం భరణీర్భరన్తు । నివేశనీ సంగమనీ
 వసూనాం విశ్వా రూపాణి వసూన్యావేశయన్తీ । సప్తాప్రప్రోషగ్ం సుభగ్గా రరాణా
 సా స అగన్వవర్చసా సంవిదానా । (సం. 3-5-1) యతే దేవా
 అదధుర్భాగధేయమమావాస్యే సంవసన్తో హుహి త్వా । సా నో యజ్ఞం పిష్యహి
 విశ్వవారే రయిం నో ధేహి సుభగే సువీరమ్ (సం. 3-5-1) ॥

నవోనవో భవతి జాయమానోఽవస్మిం కేతుర్ముషసామేత్యగ్గ్ం । భాగం
 దేవేభ్యో విదధాత్యాయన్త్ర చన్ద్రమాన్తీరతి దీర్ఘమాయుః । (సం. 2-4-14) ।

యమాద్దిత్యా అగ్గింశుమాప్యాయయన్తి యమక్షితమక్షితయః పిబన్తి । తేన నో
 రాజా వరుణో బృహస్పతిరాప్యాయయన్తుభువనస్యగోపాః । (సం. 2-4-14)
 యే విరూపే సమనసా సంవ్యయన్తి । సమానం తన్తుం పరితాతనాతే । విభూ
 ప్రభూ అనుభూ విశ్వతోహువే । తేనో నక్షత్రే హవమాగమేతమ్ । వయం దేవీ
 బ్రహ్మణా సంవిదానాః । సురత్నాసో దేవవీతిం దధానాః । అహోరాత్రే హవిషా
 వర్ధయన్తః । అతి పాప్మానమతి ముక్త్యాగమేమ । ప్రత్యువదృశ్యాయతీ । వ్యుచ్ఛన్తి
 దుహితా దివః । అపో మహీ వృణు తే చక్షుషా । తమో జ్యోతిష్ప్రుణోతి సూనరీ ।
 ఉద్యుశ్రియాస్సచతే సూర్యః । సచా ఉద్యన్మక్షత్రమర్చిమత్ । తవేదుష్టో వ్యష్టి సూర్యస్య
 చ । సం భక్తేన గమేమహి । తన్నో నక్షత్రమర్చిమత్ । భానుమతేజ ఉచ్చరత్ ।
 ఉపయజ్జమిహాగమత్ । ప్ర నక్షత్రాయ దేవాయ । ఇన్ధ్రాయేన్దుగ్ం హవామహే ।
 స నస్సవితా సువర్ధునిమ్ । పుష్టిదాం వీరవ త్తమమ్ । ఉద్యుత్యం జాతవేదసం
 దేవం వహన్తి కేతవః । ద్భుశే విశ్వాయ సూర్యమ్ । (సం. 1-4-43) చిత్రం
 దేవానామదగాదనీకం చక్షుర్మితస్య వరుణస్యోగ్నేః । అప్రా ద్యావాపుథివీ అన్తరిక్షగ్ం
 సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చ । (సం. 1-4-43) అదితిర్న ఉరువ్యత్వదితిశ్చర్మ
 యచ్ఛతు । అదితిః పాత్వగ్ంహసః॥ (సం. 1-5-11) మహీమూష మూతరగ్ం
 సువ్రతానామృతస్య పత్నీ మవసే హువేమ । తువిక్షత్రామజరన్తీ మురూచీగ్ం
 సుశర్మాణమదితిగ్ం సుప్రణీతిమ్ । (సం. 1-5-11) ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే
 త్రేధా నిదధే పదమ్ । నమూథమస్య పాగ్ంస్తురే । (సం. 1-2-13) ప్ర

దేవవీ॒తిం దధా॑నాః । అహో॒రా॒త్రే హవి॑షా వర్ధ॒యన్తః । అతి॑ పా॒ష్టాన॑మతి ముక్యాగమే॒మః
 ప్రత్యు॑వద్యుక్యా॒యతీ॑ । వ్యుచ్ఛ॑న్తి దు॒హితా॑ ది॒వః । అపో॑ మ॒హీ వృ॑ణు తే చక్షు॑షా ।
 తమో॑ జ్యోతి॒ష్పుణో॑తి సూ॒నరీ॑ । ఉదు॒క్రియా॑స్సుచ॒తే సూ॑ర్యః । సచా॑ ఉద్యన్నక్షత్రమర్చిమత్ ।
 తవే॑దుషో వ్యుషి సూ॒ర్యస్య॑ చ । సం భ॒క్తేన॑ గమే॒మహి॑ । తన్నో॑ నక్షత్రమర్చిమత్ ।
 భాను॑మత్రేజ ఉచ్చ॑రత్ । ఉప॑యజ్ఞమిహాగమత్ । ప్ర నక్ష॑త్రాయ దే॒వాయ॑ । ఇన్ద్రా॑యేన్సుగ్ం
 హవా॑మహే । స న॑స్సవి॒తా సు॑వర్తునిమ్ । పు॒ష్టిదాం॑ వీ॒రవ॑ త్తమమ్ । ఉదు॒త్యం
 జాత॑వేదసం దే॒వం వ॑హన్తి కే॒తవః॑ । దృశే॑ విశ్వా॒య సూ॑ర్యమ్ । (సం. ౧-౪-౪౩)
 చిత్రం॑ దే॒వానా॑ముదగాదనీ॒కం చక్షు॑ర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః । ఆప్తా॑ ద్యావాపృథి॒వీ
 అన్తరి॑క్షగ్ం సూ॒ర్య ఆత్మా॑ జగతస్తస్య॒షశ్చ॑ । (సం. ౧-౪-౪౩) అది॑తిర్ను
 ఉరు॒ప్యత్వది॑తిశ్శర్మ యచ్చతు । అది॑తిః పా॒త్వగ్ంహ॑సః॥ (సం. ౧-౫-౧౧)
 మహీ॑మూ॒షు మా॒తరగ్ం॑ సు॒వ్రతా॑నామ్పుతస్య పత్నీ మవసే హువే॒మ । తువి॑క్షత్రామజరన్తి
 మురూ॑చీగ్ం సు॒శర్మా॑ణమది॒తిగ్ం సు॒వ్రణీ॑తిమ్ । (సం. ౧-౫-౧౧) ఇ॒దం
 విష్ణు॑ర్విచక్రమే త్రే॒ధా ని॑దధే వ॒దమ్ । సమూ॑ధమన్య పాగ్ం॒న్తురే॑ ।
 (సం. ౧-౨-౧౩) ప్ర తద్విష్ణుస్సువతే వీ॒ర్యా॑య । మృగో॑ నభీ॒మః కు॑చరో గి॒రిష్ఠాః॑ ।
 యస్యో॑రుషు త్రి॒షు వి॒క్రమ॑ణేషు । అధి॑ క్షీ॒యన్తి॒ భువ॑నానివిశ్వా । (బ్రా. ౨-౪-౩)
 అగ్ని॑ర్మూర్ధా ది॒వః క॒కుత్స్థి॑తిః పృథి॒వ్యా అ॒యమ్ । అ॒పాగ్ం రే॒తాగ్ంసి॑ జిన్వతి ।
 (సం. ౪-౪-౪) భువో॑ యజ్ఞస్య రజసశ్చ నే॒తా యత్రా॑ ని॒యుద్భి॑స్సుచసే శి॒వాభిః॑ ।
 ది॒వి మూ॒ర్ధానం॑ దధిషే సు॒వర్ షాం॑ జిహ్వోమగ్నో చక్రుషే హ॒వ్య వాహా॑మ్ ।
 (సం. ౪-౪-౪) అను నో॒ఽద్యాను॑మతిర్యజ్ఞం దే॒వేషు॑ మన్యతామ్ । అగ్ని॑శ్చ

హవ్యవాహనో భవతాం దాశుషే మయః । అన్విదను మతే త్వం మన్యానై శంచనః
 కృధి । క్రత్వే దక్షాయ నో హినుప్రణ ఆయాగ్ంషి తారిషః । (సం. 3-3-౧౧)
 హవ్యవాహమభిమాతిషాహమ్ । రక్షోహణం పృతనాసు జిష్ణుమ్ । జ్యోతిష్మంతం దీద్యతం
 పురన్తిమ్ । అగ్నిగ్ం స్విష్టకృతమా హువేమ । (బ్రా. ౨-౪-౧) స్విష్టమగ్నే అభి తత్పుణాహి
 । విశ్వా దేవపుతనా అభిష్య । ఉరుంనః పన్థాం ప్రదిశస్వి భాహి । జ్యోతిష్మద్దేవ్యాజరం
 న ఆయుః ॥ (బ్రా. ౨-౪-౧)¹

అగ్నయే స్వాహా కృత్తికాభ్యస్వాహా । అమ్బాయై స్వాహా దులాయై స్వాహా ।
 నితత్యై స్వాహా ౭ బ్రుయన్త్యై స్వాహా । మేఘయన్త్యై స్వాహా వర్షయన్త్యై స్వాహా ।
 చుపుణీకాయై స్వాహా । ప్రజాపతయే స్వాహా రోహిత్యై స్వాహా । రోచమానాయై
 స్వాహా ప్రజాభ్యస్వాహా ॥ సోమాయ స్వాహా మృగశీరషాయ స్వాహా ।
 ఇన్ద్రకాభ్యస్వాహా షధీభ్యస్వాహా । రాజ్యాయ స్వాహా ౭ భిజిత్యై స్వాహా ॥ రుద్రాయ
 స్వాహా ౭ ౭ ర్ద్రాయై స్వాహా । పిన్వమానాయై స్వాహా ప్రశుభ్యస్వాహా ॥ అదిత్యై స్వాహా
 పునర్వసుభ్యాం । స్వాహా ౭ ౭ భూత్యై స్వాహా ప్రజాత్యై స్వాహా । బృహస్పత యే
 స్వాహా తిష్యాయ స్వాహా । బ్రహ్మవర్చసాయ స్వాహా ॥
 సర్వేభ్యస్వాహా ౭ ౭ శ్రేషాభ్యస్వాహా దంతశూకేభ్యస్వాహా ॥ పితృభ్య స్వాహా మఘాభ్యః
 । స్వాహా ౭ నఘాభ్యస్వాహా ౭ గదాభ్యః । స్వాహా ౭ రున్ధతీభ్యస్వాహా ॥ అర్చయేస్వాహా
 ఫల్గునీభ్యాగ్ం స్వాహా । ప్రశుభ్యస్వాహా । భగాయ స్వాహా ఫల్గునీభ్యాగ్ స్వాహా ।
 శ్రేష్ఠాయస్వాహా ॥ సవిత్రే స్వాహా హస్తాయ । స్వాహా దదతే స్వాహా పృణతే ।

స్వాహా ప్రయచ్ఛ తే స్వాహా ప్రతిగృభ్ణతే స్వాహా ॥ త్వష్టే స్వాహా చిత్రాయై స్వాహా ।
 చైత్రాయ స్వాహా ప్రజాయై స్వాహా ॥ వాయవే స్వాహా నిష్టాయై స్వాహా । కామ
 చారాయ స్వాహా ॥ భిజిత్యై స్వాహా ॥ ఇంద్రాగ్ని భ్యాగ్ం స్వాహా విశాఖాభ్యాగ్ం స్వాహా ।
 శ్రేష్ఠాయ స్వాహా ॥ భిజిత్యై స్వాహా ॥ పౌర్ణమాస్యై స్వాహా కామాయ స్వాహా ॥ २ ॥ గత్యై
 స్వాహా ॥ 1

మిత్రాయ స్వాహా ॥ సూర్యాదేభ్యస్వాహా । మిత్రదేయాయ స్వాహా ॥ భిజిత్యై
 స్వాహా ॥ ఇంద్రాయ స్వాహా జ్యేష్ఠాయై స్వాహా । జ్యేష్ఠాయ స్వాహా ॥ భిజిత్యై స్వాహా
 ॥ ప్రజాపతయై స్వాహా మూలాయ స్వాహా । ప్రజాయై స్వాహా ॥ అధ్యస్వాహా ॥ షాఢాభ్య
 స్వాహా । సముద్రాయ స్వాహా కామాయ స్వాహా । అభిజిత్యై స్వాహా । విశ్వేభ్యో
 దేవేభ్య స్వాహా ॥ షాఢాభ్యస్వాహా । అనపజయాయ స్వాహా ॥ జిత్యై స్వాహా । బ్రహ్మణే
 స్వాహా ॥ భిజితే స్వాహా ॥ బ్రహ్మలోకాయ స్వాహా ॥ భిజిత్యై స్వాహా ॥ విష్ణవస్వాహా శ్రోణాయై
 స్వాహా । శ్లోకాయ స్వాహా శ్రుతాయ స్వాహా ॥ వసుభ్యస్వాహా శ్రవిష్టాభ్యస్వాహా ।
 అగ్రాయస్వాహా పరీత్యై స్వాహా ॥ వరుణాయ స్వాహా శతభిషజే స్వాహా ।
 భేషజేభ్యస్వాహా ॥ అజాయైకపదే స్వాహా ప్రోవృపదేభ్యస్వాహా । తేజసేస్వాహా
 బ్రహ్మవర్చసాయ స్వాహా ॥ అహాయే బుధ్నియాయ స్వాహా ప్రోవృపదేభ్యస్వాహా ॥
 ప్రతిష్ఠాయై స్వాహా । పూష్టే స్వాహా రేవత్యై స్వాహా । పశుభ్యస్వాహా ॥ అశ్వభ్యాగ్ం
 స్వాహా ॥ శ్వయుగ్భ్యాగ్ం స్వాహా । శ్రోత్రాయ స్వాహా శ్రుత్యై స్వాహా ॥ యమాయ
 స్వాహా ॥ ప్రభరణీభ్యస్వాహా । రాజ్యాయ స్వాహా ॥ భిజిత్యై స్వాహా ॥ అమావాస్యాయై

స్వాహా కామాయ స్వాహా ౨౨ గత్యై స్వాహా ॥¹

చన్ద్రమసే స్వాహా ప్రతీదృశ్యాయై స్వాహా । అహోరాత్రేభ్యస్స్వాహా ౨౪ ర్థమా
సేభ్యస్స్వాహా । మాసేభ్యస్స్వాహార్తుభ్యస్స్వాహా । సంవత్సరాయ స్వాహా ॥ అహ్నై
స్వాహా రాత్రియై స్వాహా । అతిముక్త్యై స్వాహా ॥ ఉషసే స్వాహా వ్యుష్ణ్యై స్వాహా ।
వ్యూష్యై స్వాహా వ్యుచ్ఛన్త్యై స్వాహా । వ్యుష్ణాయై స్వాహా ॥ నక్షత్రాయ స్వాహా దేవ్యతే
స్వాహా । ఉద్యతే స్వాహా దితాయ స్వాహా । హరసే స్వాహా భరసే స్వాహా । భ్రాజసే
స్వాహా తేజసే స్వాహా । తపసే స్వాహా బ్రహ్మవర్చసాయ స్వాహా ॥ సూర్యాయ
స్వాహా నక్షత్రేభ్యస్స్వాహా । ప్రతిష్ఠాయై స్వాహా ॥ అదిత్యై స్వాహా ప్రతిష్ఠాయై స్వాహా ।
విష్ణవే స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా । ప్రతిష్ఠాయై స్వాహా ॥²

దధిక్రావ్ణో అకారిషం జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః । సురభి నోముఖా కరత్రుణ
అయూగ్ంషి తారిషత్³ ॥ ఆపో హి ష్ఠామయోభువస్తా న ఊర్దేదధాతన । మహే
రణాయ చక్షసే । యో వశ్శీవతమో రసస్తస్య భాజయతేహనః । ఉశతీరివ మాతరః
తస్మా అరం గమామ వో యస్యక్షయాయ జిన్వథ । ఆపో జనయథా చనః⁴ ॥ ఉదుత్తమం
వరుణ పాశమస్మదవాధమం విమధ్యమగ్ం శ్రథాయ । అథా వయమాదిత్య
వ్రతేతవానాగస్తో అదితయేస్యామ । అస్తభ్నాద్యామృషభో అన్తరిక్షమమిమీత వరిమాణం
పృథివ్యా ఆసీద్దద్విశ్వా భువనాని సమ్రూడ్విశ్వేత్తాని వరుణస్యవ్రతాని⁵ ॥ (అత్ర
బోధాయనవేజ్క టేశీయప్రయోగమాలాయాం యచ్చిద్ధితే ఇత్యస్య మన్తస్య
జపో ౨భిహితః) యచ్చిద్ధి తే విశో యథా ప్ర దేవ వరుణ వ్రతమ్ మిసీమసి

ద్యవిద్యవి ॥ యత్కిం చేదం వరుణ దైవ్యే జనేఽభిద్రోహం మనుష్యాశ్చరామసి ।
 అచిత్తీ యత్తవధర్మా యుయోపిమ మానస్తస్మాదేనసో దేవ రీరిషః ॥ క్రితవాసో
 యద్దిరిపునర్న దీవి యద్వా ఘా సత్యముత యన్న విద్య । సర్వా తా విష్య శిధిరేఽవ
 దేవాథా తే స్యామ వరుణ ప్రియాసః ॥¹ అవ తేహేదో వరుణ నమోభిరవ
 యజ్ఞేభిరీమహే హవిర్భిః క్షయన్న సృభ్యమసుర ప్రచేతోరాజన్మనాగ్ంసి, శిశ్రధః
 కృతాని ॥²

తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వస్తమానస్తదా శాస్తే యజమానో హవిర్భిః ।
 అహేదమానో వరుణేహ భోధ్యురుశగ్ం స మాన ఆయుః ప్రమోషీః ॥³

హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకా యాసుజాతః కశ్యపోయాస్విన్దః । అగ్నిం
 యా గర్భం దధిరే విరూపాస్తాన అపశ్శగ్ం స్యోనా భవన్తు । యాసాగ్ం రాజా
 వరుణో యాతి మధ్యే సత్యాన్మతే అవపశ్యజ్ఞానానామ్ । మధుశ్చుతశ్శుచయోయాః
 పావకాస్తాన అపశ్శగ్ం స్యోనా భవన్తు । యాసాం దేవా దివి కృణ్వన్తి భక్షం యా
 అన్తరిక్షే బహుధా భవన్తి । యాః పృథివీం పయసోన్దన్తిశుక్రాస్తా న అపశ్శగ్ం స్యోనా
 భవన్తు । శివేన మా చక్షుషా పశ్యతాపశ్శివయా తనువోపస్పృశత త్వచంమే । సర్వాగ్ం
 అగ్నిగ్ంరప్పుషదో హువేవో మయి వర్చో బలమోజో నిధత । యద్దదస్సం
 ప్రయతీరహోవనదతాహతే । తస్మాదా నద్యోనామస్థతా వో నామాని సిన్ధవః । యత్రేషితా
 వరుణేన తాశ్శీభగ్ం సమవల్లత । తదాప్లోదిన్ద్రోవో యతీస్తస్మాదాపో అనుస్థన ।
 అపకామగ్ం స్యన్దమానా అవీవరత వో హికమ్ । ఇన్ద్రో వశ్యక్తిభిర్దేవీ స్తస్మాద్వార్ణామ

వో హితమ్ । ఏకో దేవో అప్యతిష్ఠ ధ్యస్తమానా యథావశమ్ । ఉదానిషుర్మహీరితి
 తస్మాదుదకముచ్యతే । ఆపో భద్రా ఘృతమిదాప ఆసురగ్నీషోమో బిభ్రత్వాప ఇతాః ।
 త్తీవో రసో మధుపృచామరంగమత మా ప్రాణేన సహవర్చసా గన్ । అదితృశ్యామ్యుత
 వా శృణోమ్య మా ఘోషోగచ్ఛతివాఙ్మ ఆసామ్ । మన్యే భేజాన్ అమృతస్య తర్ హి
 హిరణ్యవర్ణా అతృపం యదాపః । ఆపో హిష్ఠా....చనః । దివి శ్రయస్వాన్తరిక్షే యతస్వ
 పృథివ్యా సంభవ బ్రహ్మవర్చసమసి బ్రహ్మవర్చసాయ త్వా ॥¹

పవమానస్సువజర్జనః । పవిత్రేణ విచర్షణిః । యః పోతా స పునాతు మా
 । పునన్తుమా దేవజనాః । పునన్తు మనవో ధియా ॥ పునన్తు విశ్వ ఆయవః ।
 జాతవేదః పవిత్రవత్ । పవిత్రేణ పునాహిమా । శుక్రేణ దేవదీద్యత్ । అగ్నే క్రత్వా
 క్రతూగ్ం రను । యత్తే పవిత్రమర్చిషి । అగ్నే వితతమన్తరా । బ్రహ్మ తేన పునీమహే ।
 ఉభాభ్యాం దేవ సవితః । పవిత్రేణ సవేన చ । ఇదం బ్రహ్మపునీమహే । వైశ్వదేవీ
 పునతీ దేవ్యాగాత్ । యస్యై బహ్వీస్తనువో వీతపృష్ఠాః । తయా మదన్తస్సధమాద్యేషు ।
 వయగ్ంస్యామ్ పతయో రయీణామ్ । వైశ్వానరో రశ్మిభిర్మాపునాతు । వాతః
 ప్రాణేనేషిరో మయోభూః । ద్యావాపృథివీ పయసా పయోభిః । ఋతావరీ యజ్జియే
 మా పునీతామ్ । బృహద్భిస్సవితస్తృభిః । వర్షిష్టేర్దేవ మన్మథిః । అగ్నే దక్షైః పునాహి
 మా । యేన దేవా అపునత । యేనాపో దివ్యం కశః । తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా । ఇదం
 బ్రహ్మ పునీమహే । యః పావమానీరధ్యేతి । ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసమ్ । సర్వగ్ం
 సహృతమశ్నాతి । స్వదితంమాతరిశ్వనా । పావమానీర్యో అధ్యేతి । ఋషిభిస్సంభృతగ్ం

రసమ్ । తస్మై సరస్వతీ దుహే । క్షీరగం సర్పిర్మధాదకమ్ । పావమానీ స్వస్త్వయనీః ।
 సుదుఘా హి పయస్వతీః । ఋషిభిస్సంభృతో రసః । బ్రాహ్మణేష్వమృతగం హితమ్ ।
 పావమానీర్దిశన్తు నః । ఇమం లోకమథో అముమ్ । కామాన్ఘమర్థయన్తునః । దేవీర్దేవైస్సు
 మాభృతాః । పావమానీ స్వస్త్వయనీః । సుదుఘా హి ఘృతశ్చృతః । ఋషిభిస్సంభృతో
 రసః । బ్రాహ్మణేష్వమృతగం హితమ్ । యేన దేవాః ప్రవిత్రేణ । ఆత్మానం పునతే
 సదా । తేన సహస్రధా రేణ । పావమాన్యః పునన్తు మా । ప్రాజాపత్యం ప్రవిత్రమ్ ।
 శతోద్యామగం హిరణ్మయమ్ । తేన బ్రహ్మవిదో వయమ్ । పూతం బ్రహ్మ పునీమహే
 । ఇన్ద్రస్సనీతీ సహ మా పునాతు । సోమస్త్వ స్త్యా వరుణస్సమీచ్యా । యమో రాజా
 ప్రమృణాభిః పునాతు మా । జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు॥¹

భూః । భువః । సువః ॥²

తచ్చం యోరా వృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ । గాతుం యజ్ఞపతయే ।
 దైవీ స్వస్తిరస్తు నః । స్వస్తిర్మానుషేభ్యః । ఉష్వర్షం జిగాతు భేషజమ్ । శంసో అస్తు
 ద్విపదే । శం చతుష్పదే (బ్రా. 3-౫-౧౧)

యో బ్రహ్మ బ్రహ్మణ ఉజ్జభార ప్రాణేశ్వరః³ కృత్తివాసాః పినాకీ । ఈశానో
 దేవస్స న ఆయుర్దధాతు తస్మై జుహోమి హవిషా ఘృతేన । విబ్రాజమానస్సరిరస్య
 మధ్యాద్రోచమానో ఘర్మ రుచిర్య ఆగాత్ । స మృత్యుపాశానపనుద్య
 ఘోరానిహాయుషేణో ఘృతమత్తు దేవః । బ్రహ్మజ్యోతిర్బ్రహ్మపత్నీషు గర్భం
 యమాదధాత్పురురూపం జయన్తమ్ । నునర్ణరంభగ్రహమర్కమర్చం తమాయుషే

వర్ధయామో ఘృతేన ॥ శ్రియం లక్ష్మీమౌపలామమ్మి కాం గాం షష్ఠీం చ యామిన్ద్ర
 సేనేత్యుదాహుః । తాం విద్యాం బ్రహ్మయోనిగ్ం సురూపామిహాయుషే తర్పయామో
 ఘృతేన ॥ దాక్షాయణ్య స్సర్వయోన్యస్సుయోన్య స్సహస్రశో విశ్వరూపా విరూపాః ।
 ససూనవస్సపతయస్సయూథ్యా ఇహాయుషేణో ఘృతమిదం జుషంతామ్ ॥ దివ్యాగణా
 బహురూపాః పురాణా ఆయుచ్చి దో నః ప్రమథన్తు వీరాన్ ॥ తేభ్యో జుహోమి
 బహుధా ఘృతేన మా నః ప్రజాగ్ం రీరిషో మోత వీరాన్ । ఏకః పురస్తాద్య ఇదం
 బభూవ యతో బభూవుర్భువనస్య గోపాః । యమభ్యేతి భువనగ్ం సాంపరాయే స
 నో హవిర్హుతమిహాయుషేఽత్తు దేవః ॥ వసూన్రుద్రానాదిత్యాన్మరుతోఽథసాధ్యా
 నృభూన్యక్షాన్గర్భాగ్ంశ్చ పితౄగ్ంశ్చ విశ్వాన్ । భృగున్ష్పర్పాగ్ంశ్చాజ్గిరసోఽథ సర్వా
 ఘృతగ్ం హుత్వా స్వాయుప్యమిహ యామ శశ్వత్ ॥ విష్ణోత్వం నో అస్తమశ్చర్మ
 యచ్చ సహన్త్య । ప్ర తే ధారా మధుశ్చుత ఉధ్ం దుహ్రతే అక్షితమ్ ।¹ నమో
 బ్రహ్మణే నమో అస్త్యగ్నయే నమః । పృథివ్యై నమః ఓషధీభ్యః । నమో వాచే నమో
 వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి² ॥ (ఏవంత్రిః) యదక్షరపదభ్రష్టం
 మాత్రాహీనంతు యద్భవేత్ । తత్సర్వంక్షమ్యతాం దేవనారాయణ నమోఽస్తు తే ॥
 విసర్గబిన్దుమాత్రాసు పదపాదాక్షరేషు చ । న్యూనాతిరిక్తం యత్కించిదాభిర్గీర్భిరుదీర
 యేత్ ॥ ఆభిర్గీర్భిర్యదతో న ఊనమాప్యాయయ హరివో వర్ధమానః । యదా స్తోతృభ్యో
 మహిగోత్రా రుజాసీ భూయిష్ఠ భాజో అధతేస్యామ । బ్రహ్మ ప్రావాదిష్టుతన్నో మా
 హాసీత్ । ఓం శాన్తి శాన్తిశాన్తిః ॥³

ఇత్యుదకశాన్తిమన్తాః

తతో యజమానః బ్రహ్మవరుణాభ్యాం నమః ఛత్రాదినర్వో పచారాః

సమర్చయామీత్యుత్తరారాధనం కృత్వా అనేన పూజావిధానేన ఉదకశాన్తిజపేన చ
బ్రహ్మవరుణౌ ప్రీయేతామిత్యక్షతో దకదానపూర్వకమావాహిత దేవతావిసర్జనం
విధాయ, ప్రణవేన కుమ్భముత్థాపయేత్ ॥

తతః - దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో
హస్తాభ్యామ్ ॥ అశ్వినోర్భాషజ్యేన । తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయాభిషిజ్ఞామి ॥ దేవస్య
త్వాసవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యాం । పూష్ణో హస్తాభ్యామ్ । సరస్వత్యైభిషజ్యేన ।
వీర్యాయాన్నాద్యాయాభిషిజ్ఞామి ॥ దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యాం ।
పూష్ణో హస్తాభ్యాం । ఇన్ద్రస్యేన్ద్రియేణ । శ్రియైయశసే బలాయాభిషిజ్ఞామి ॥¹

చ వాజినమ్ । సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్నిమన్వారభా మహే । ఆదిత్యా
విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మణం చ బృహస్పతిమ్ । దేవస్యత్వా సవితుః ప్రసవే
శ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యాగ్ం సరస్వత్యై వాచో యస్తుర్య న్నేణాగ్నేస్తా సామ్రాజ్యే
నాభిషిజ్ఞామిన్ద్రస్యబృహస్పతేస్తా సామ్రాజ్యేనాభిషిజ్ఞామి ॥²

దేవాస్త్యేన్ద్రజ్యేష్ఠా వరుణ రాజానోఽధస్తాచ్చో పరిష్ఠాచ్చపాన్తు న వా ఏతేన
పూతో న మేధ్యోన ప్రోక్షితో యదేనమతః ప్రాచీనం ప్రోక్షతి యథుశ్చేత మాజ్యేన
ప్రోక్షతి తేన పూతస్తేన మేధ్యస్తేనప్రోక్షితః³ ॥ ఇతి మన్తైః వ్యాహృతీభిశ్చ బ్రాహ్మణా

స్సకుటుమ్బం యజమానం ప్రోక్షయేయుః ॥ తతో యజమానః అప్త ఇద్వా ఉ
 భేషజీరాపో అమివచాతనీః । అప్తస్సర్వస్య భేషజీస్తాస్తే కృణ్వన్తు భేషజమ్ ¹ ॥ అమయావీ
 చిన్వీత । ఆపోవై భేషజమ్ । భేషజమేవాస్మై కరోతి । సర్వమాయురేతి ² ॥

ఇతి మన్తాభ్యాం తీర్థం ప్రాశ్య, పురస్తాదుపవిశతే హిరణ్యం, దక్షిణత
 ఉపవిశతే రజతం, పశ్చాదుపవిశతే కాంస్యం, ఉత్తరత ఉపవిశతే వాసశ్చ దక్షిణాం
 దత్వా కుమ్భజలేన స్నాత్వా, మన్తా క్షతపూర్వకమాశీర్వచనం బ్రాహ్మణేభ్యో గృహీత్వా,
 కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుద్ధ్యాఽఽత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
 కరోమియద్యత్సకలంపరస్మైనారాయణాయేతి సమర్పయామి॥ ఇతి కృతం కర్మ భగవతే
 సమర్పయేత్॥

ఇత్యుదకశాన్తివిధిః

ఇదం చోదకశాన్తినామకం కర్మ గర్భాధాన పుంసువన సీమన్తోన్నయన
 చౌలోపనయనవివాహాగ్న్యాధేయాది శుభకర్మసు ఉగ్రరథభీమరథాభ్యాది మహాశాన్తి
 కర్మసు చ తదజ్ఞత్వేన, మహాత్పాతమహాభయమహాపీడాదిపరిహారాపేక్షిభిః,
 ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాద్యభివృద్ధికామిభిశ్చ సభక్తిశ్రద్ధం । యథావిధ్యాచరితంచేదిష్టసిద్ధి
 ర్భగవన్ముఖోల్లాసశ్చ భవిష్యతీతి శిష్టజనాభిప్రాయః ॥